

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 26
(7 квітня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	6
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	20
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	28
ПОЛІТИКА	40
ЕКОНОМІКА	47
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	53

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Виступ Президента України на першому засіданні Конституційної комісії

Шановні члени Конституційної комісії!

Шановні іноземні консультанти та спостерігачі!

Шановні колеги!

Нічого важливішого за Конституцію для нас не існує.

Pacta et Constitutiones legum libertatumque exercitus zaporoviensis... Так латиною звучить назва одного із найважливіших документів нашої історії.

«Договори і постановлення прав і вольностей Війська Запорізького між ясновельможним паном Пилипом Орликом, новообраним гетьманом Війська Запорізького, і між генеральною старшиною, полковниками, а також названим Військом Запорізьким, що за давнім звичаєм і за військовими правилами утверджені обома сторонами вільним голосуванням і ясновельможного гетьмана урочистою присягою підтверджені».

Рівно 315 років тому, 5 квітня (правда, за старим стилем), Пилип Орлик, сподвижник великого нашого гетьмана Івана Мазепи, скріпив своєю печаткою цю пам'ятку української правової та політичної думки.

З латинського перекладу назви документа і походить традиція називати цей документ першою європейською і світовою Конституцією. Власне, то і був Основний закон. Це зведення прав і свобод не просто відповідало потребам наших пращурів, а й випередило його на багато років, століть, значно випередило свій час.

Отже, на мою думку, дуже символічно, шановне панство, що ми з вами зібралися в ті дні, коли народився перший конституційний документ в історії України – так звана Конституція Пилипа Орлика.

І, нарешті, ще один символ: сам гетьман неначе спостерігає за нашою роботою, бо буквально в двох кварталах звідси – пам'ятник Орлику. Немов у його присутності ми робимо свідомий та дуже важливий крок до прискорення конституційної реформи.

Перш за все хочу подякувати всім вам, членам Конституційної комісії, шановним в Україні особистостям, великим авторитетам в області конституційного права, за те, що ви дали згоду працювати у складі цієї комісії.

Вітаю фахових експертів-правників, які, що дуже важливо, представляють юридичні інституції і наукові заклади різних регіонів: я вітаю представників Донбасу, Донецька, Харкова, Львова, Києва, Маріуполя, Одеси. Дуже важливо, щоб думка всіх регіонів була добре представлена в складі нашої Конституційної комісії.

Окремо вітаю представників міжнародних інституцій, які погодилися виступати в ролі консультантів та спостерігачів, щоб цей проект повністю

відповідав вимогам європейських цінностей. Україна прагне бути членом Європейського Союзу, і дуже важливо, щоб Конституція відповідала тим нормам і принципам, які закладені в європейських конституціях.

Окрема подяка парламентським силам за бажання спільними зусиллями прискорити ухвалення змін до Конституції. І хоча кількісний склад нашої коаліції є, напевно, достатнім для прийняття відповідальних рішень, я звертаюся до Голови Верховної Ради і прошу Вас, Володимире Борисовичу, залучити до роботи Конституційної комісії й інші парламентські фракції, які не входять до коаліції, бо дуже важливо, щоб це була думка всього парламенту.

Роль парламенту в напрацюванні нового тексту Основного закону ключова, і чим ширшою буде підтримка конституційних змін при голосуванні у Верховній Раді, тим стійкішим і більш надійним буде державний механізм.

Мені б дуже хотілося, і я в це вірю, що комісія стане об'єднуючою платформою всіх політичних сил, громадськості, вітчизняних та міжнародних експертів для напрацювання таких необхідних конституційних ініціатив, які вимагає зараз наше суспільство і які є, по суті, нашими міжнародними зобов'язаннями перед європейськими партнерами. Це породжує надію, що процес конституційних змін стане виявом суспільного консенсусу. Нам треба зробити максимум можливого, щоб робота комісії була відкритою, а ініціативи отримували суспільне обговорення.

Для нас категорично неприйнятними є спроби у будь-який незаконний спосіб змінювати Конституцію. Я впевнений в тому, що ці колишні ініціативи, які ми спостерігали в минулому, включаючи ініціативи 2010 р., коли було абсолютно штучно і незаконно скасовано дію Конституції 2004 р., щоб таке більше ніколи не мало місця в українській історії.

Цілком природно, що однією з ключових вимог Революції гідності стало повернення до редакції Конституції 2004 р. Дивіться, який унікальний є наш народ! У всьому світі виходять або за підвищення зарплат, або за пониження податків. Під час Революції гідності люди вийшли за європейську Україну, і однією з головних вимог було скасування незаконних конституційних змін. Це є дуже потужним щепленням для того, щоб ми мали якісну Конституцію.

Сьогодні я переконаний, що перехід до парламентсько-президентської форми правління є і залишиться надійною гарантією європейського, демократичного розвитку України. Це не просто моя принципова позиція як Президента, який стверджує, що мені як Президенту цілком достатньо повноважень для того, щоб виконувати свої функції. Це і моя принципова позиція як громадянина. Разом з парламентом, разом з урядом, з коаліцією ми щодня робимо і будемо робити все можливе, щоб довести дієздатність такої збалансованої робочої моделі стримувань та противаг різних гілок влади. Щоб ні в кого не було сумнівів, що всі ми працюємо на благо України.

Напевно в процесі децентралізації, перерозподілу влади між центром та регіонами потрібен буде і певний «тюнінг» розподілу повноважень між парламентом, Президентом та урядом. Та щоб ніхто, обпікшись на молоці, не

дуд і на воду, зазначу, що сутність самої моделі залишиться незмінною.

Моє бачення найневідкладніших змін до Конституції добре відоме. Я не просто багато про нього говорив, але і матеріалізував свої підходи в конкретному проекті. Питання включене до порядку денного Верховної Ради. Проект проаналізувала Венеціанська комісія і надала відповідні висновки. Буду радий, якщо ці напрацювання стануть в нагоді Конституційній комісії, що дозволило б прискорити процес. Але це разом з тим не закриває можливості для професійної і ефективної дискусії.

Шановні пані та панове!

Децентралізація при цьому не має нічого спільного з федералізацією. Україна була, є і, я переконаний, буде залишатися унітарною державою. І не тому, що ми з вами тут згори так вирішимо, а тому, що ми регулярно вивчаємо громадську думку. За останній рік підтримка суспільством унітарної моделі побудови управління держави є дуже потужною і на сьогоднішній день майже наближається до 90 %.

Концепцію децентралізації ми ще минулого року обговорили на круглих столах, у тому числі в обласних центрах Сходу і Півдня. Я запропонував, щоб модель децентралізації базувалася на польському досвіді, щоб ми не винаходили велосипед і не наступали на граблі, і мені дуже приємно, що і Європейський Союз в цілому, і Польща зокрема готові підтримувати консультаціями, Європейський Союз фінансовим ресурсом, щоб побудувати надійно функціонуючу модель співвідношень центральної влади і місцевого самоврядування.

Чому я дуже докладно зупиняюся на ідеї федералізації? Тому що це – як інфекція, як біологічна зброя, яку Україні намагаються нав'язати з-за кордону. Її бацилами намагаються вразити Україну і зруйнувати нашу єдність. Це єдина модель, як руйнувати нашу єдність, яку Україна демонструє під час війни. Я впевнений в тому, що ми не дамо це зробити. Спочатку, коли вони розраховували, що федералізація спрацює, у них були абсолютно інші плани. Коли Україна об'єдналася, вони пішли на нас агресією, війною, намагаючись насадити федералізацію «залізом та кров'ю». Я цього не дам зробити. Український народ цього не дасть зробити. Я дуже покладаюся на ваш професіоналізм, на ваш патріотизм, на вашу єдність.

Для тих, хто дуже бажає провести тезу федералізації і вкинути це як дискусію, у нас є кінцевий інструмент – референдум, і я готовий, щоб ми провели референдум щодо державного устрою України, якщо ви будете вбачати в цьому необхідність.

Наше бачення децентралізації базується на європейському досвіді місцевого самоврядування. Базовий рівень децентралізації буде не область, а місто, село, селище, територіальна громада, і саме там нам треба сконцентрувати лівову частину прав для того, щоб скоротити відстань між громадянином і владою. Лівову частину своїх проблем український громадянин має право, а ми зобов'язані забезпечити йому цю можливість, вирішити на цьому рівні. Це надасть не лише додаткові фінансові ресурси, але й вражаючі можливості врахувати місцеву специфіку в питаннях мови,

віри, історичної пам'яті, етнічних традицій, інших виражень своєї інакшості, яка має лише об'єднати і тримати об'єднаною Україну. Але коли я сказав про мови, в будь-якому разі я хотів би наголосити, щоб ми усі пам'ятали як отчечаш: єдиною державною мовою України є і буде залишатися українська мова. Для мене є вражаючими зміни у настроях українського суспільства. Згадайте, ще півтора року тому суспільство було розколоте навпіл у питанні, чи ми повинні мати одну чи дві державні мови. Сьогодні більше трьох чвертей українського народу твердо переконані: мова має бути одна. І це той стрижень, який тримає націю разом.

Одразу хочу попередити, що є коло питань, яких децентралізація не торкнеться жодним чином, навпаки, роль центру в цих питаннях збільшиться, і я сподіваюся на вашу підтримку. Це стосується питань оборони, національної безпеки, зовнішньої політики. Дуже важливо, щоб ми забезпечили ефективність координації дій з центром щодо боротьби з корупцією. Це стосується питань ролі центру в забезпеченні прав і свобод громадян. Безумовно, це стосується питань забезпечення суверенітету, територіальної цілісності і незалежності нашої держави. В процесі децентралізації слід посилити відповідальність за сепаратистські заяви, а тим більше дії, критерії яких мають бути чітко визначені в законі – щоб і думати про це боялися! Дуже високу ціну Україна платила і платить зараз, щоб зберегти нашу єдність, суверенітет і територіальну цілісність.

Як глава держави я б хотів закликати вас до ефективної енергійної праці в розробленні змін до Основного закону. Конституційна реформа повинна консолідувати всі започатковані в Україні реформи й ініціативи. Саме тому надважливо, щоб в Конституційній комісії були представлені всі і щоб це було тим майданчиком, де ми все обговорюємо. А не вносили альтернативні проекти, які лише унеможливають забезпечення проведення конституційної реформи.

Оновлена Конституція України має зміцнити підвалини єдності суспільства, зміцнити сучасну політичну націю.

Наостанок звертаюся до слів, зазначених у Преамбулі Конституції України: «Від імені Українського народу – громадян України всіх національностей, ... усвідомлюючи відповідальність перед Богом, власною совістю, попередніми, нинішнім і майбутніми поколіннями». Дуже важливо, щоб ми всі і кожен член Конституційної комісії зокрема, пам'ятав ці слова під час роботи над змінами до Конституції.

Нині Україна проходить чи не найважче за часи своєї незалежності випробування – випробування на єдність та територіальну цілісність, а відтак ми повинні бути свідомі важливості і відповідальності будь-яких змін до Основного закону держави.

Процес підготовки таких змін є політично загостреним, юридично складним, а тому вимагає чіткого визначення пріоритетів, реалізація яких сприятиме розвитку норм чинної Конституції України.

Яким би я бачив ці пріоритети. Перший я назвав, це – децентралізація. Друге, я вважаю, що має бути удосконалення конституційних засад

правосуддя. Третє, удосконалення конституційного регулювання прав, свобод і обов'язків людини та громадянина. Дуже просив би, щоб наша робота була сконцентрована на цих надважливих питаннях реформування Основного закону України.

Закликаю Вас всіх, шановні колеги, високодостойна громадо, до консолідованої роботи, конструктивного діалогу і відповідальності *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 6.04).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, ст. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ, канд. ист. наук

Новые тарифы на газ для населения в оценках экспертов

С 1 апреля 2015 г. в Украине повышаются тарифы на электроэнергию, газ, тепло и горячую воду для населения. Кроме того, с 1 мая украинцев также ожидает рост цен на холодную воду.

После роста тарифов, по подсчетам Научно-исследовательского института социальных исследований (ISS), украинские семьи будут тратить более половины зарплаты (57,3 %) на оплату жилищно-коммунальных услуг. Для сравнения, в Великобритании это соотношение составляет 7 %, в Германии – 7,7 %, в Словакии – 17,1 %, в Польше – 22,9 %, Греции – 28,2 %, Румынии – 24,7 %.

В связи с этим большинство экспертов отмечают, что при такой существенной нагрузке на семейный бюджет в условиях снижения реальных доходов и галопирующей инфляции украинцы просто физически не смогут платить за коммуналку по новым тарифам.

Наиболее существенным станет повышение платы за используемый населением газ. В частности, Национальная комиссия, осуществляющая регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг, повысила минимальный тариф для населения на газ, используемый для отопления, в 3,3 раза. Цена на газ для отопления повышена на 1791 грн за 1 тыс. куб. м – до 3 тыс. 600 грн за 1 тыс. куб. м. Такой тариф будет действовать на объем до 200 куб. м. в месяц и только в отопительный сезон (1 октября – 30 апреля). Объем свыше 200 куб. м в месяц, а также газ, потребленный не в отопительный сезон, будет оплачиваться по цене 7 тыс. 188 грн за 1 тыс. куб. м.

В 6,1 раза возрастает цена газа, используемого населением для приготовления пищи и подогрева воды. Теперь, вместо 1 тыс. 182 грн за 1 тыс. куб. м., придется заплатить 7 тыс. 188 грн.

При отсутствии счетчиков население будет платить за газ единую цену – 7 тыс. 188 грн за 1 тыс. куб. м.

Раньше в Украине действовала иная тарифная сетка на газ для населения

с разбивкой на потребление. Пользователи, сжигавшие до 2,5 тыс. куб. м. в год, платили по минимальному тарифу – 1 тыс. 089 грн за 1 тыс. куб. м. В эту категорию попадало около 75 % всех бытовых потребителей газа в стране. Для тех, кто потреблял до 6 тыс. куб. м, действовал тариф 1 тыс. 788 грн за 1 тыс. куб. м. Свыше 6 тыс. куб. м в год – 3 тыс. 645 грн. (Все эти цифры действительны при наличии счетчиков).

Следует отметить, что предложенная месячная норма потребления газа в отопительный сезон вызывает у экспертов много вопросов. Они уверены, что уложиться – просто нереально. Так, на отопление дома в 250 кв. м в месяц уходит около 300 куб. м газа при «мягкой» зиме и до 800 куб. м – в морозы. Чтобы платить по минимуму, украинцам придется либо отапливать всего одну комнату в доме, либо отказываться от газа вовсе.

Впрочем, по мнению *сопредседателя Фонда энергетических стратегий Д. Марунича*, повышение тарифов на газ для населения было неизбежным. «Кредиторы требуют уменьшения дефицита “Нефтегаза” и уменьшения дефицита госбюджета. Вариант повышения тарифов и субсидирования – один из способов снизить дефицит. Однако это сработает, если ситуация в экономике начнет стабилизироваться и реальные доходы населения начнут повышаться. Иначе придут к печатанию денег на субсидии и очередному кругу инфляции и девальвации в стране», – считает Д. Марунич.

Эксперт отмечает, что о достижении поставленной цели можно будет судить только по результатам 2015 г. «Понятно, что какая-то часть потребителей, богатые люди, если они еще остались в стране, будет полностью оплачивать счета за газ. Дефицит “Нефтегаза” можно будет сбалансировать, но при этом вырастет дефицит госбюджета – деньги пойдут на субсидии, и это неизбежно. Однозначно ответить на вопрос, хватит ли 24 млрд грн, заложенных в бюджете на субсидии, сложно. Тем более сейчас повышены тарифы на газ для населения, а ожидается еще повышение тарифов на тепло. Единственный плюс – субсидии начнут выплачиваться ориентировочно с октября 2015 г., когда резко возрастут расходы на отопление. А хватит ли их, думаю, даже в Минфине сейчас не смогут ответить», – говорит Д. Марунич.

Он также отмечает, что «раньше было важно, сколько человек потребил газа в год. Теперь, при норме в 200 куб. м газа в месяц, не исключено, что реально уложиться в нее зимой будет крайне сложно. Часть людей, которые могли уложиться в норму в 2,5 тыс. куб. м в год, не “поместятся” в месячную квоту и будут вынуждены платить больше за счет того, что просто не смогут потреблять меньше. Все это делается специально, мол, мы призываем вас экономить, а как это делать, дело ваше – хоть в землянке живите зимой. Это цинично и несправедливо», – считает эксперт.

Больше всего потеряют владельцы частных домов размером более 60 кв. м. «Уже ходят дискуссии, или отключать от отопления дом и сидеть в одной комнате, или ставить твердотопливные котлы, и сжигать дрова и все окружающие деревья», – отметил Д. Марунич.

Однако с нынешними ценами установить твердотопливные котлы или альтернативные виды отопления очень дорого. По словам эксперта, солнечная установка, которая может полностью содержать дом, в среднем стоит 10 тыс. дол. Поэтому дешевле утеплять дом энергосберегающими материалами.

В то же время Д. Марунич считает, что новые тарифы являются экономически обоснованными. Он пояснил, что сумма 7,2 тыс. грн высчитывается по следующей схеме: 330 дол. 1 тыс. куб. м газа по курсу 17,6 грн/дол. + НДС+стоимость транспортировки газа. «Это не фантастическая цифра. Это то, что предлагало руководство “Нефтегаза” еще летом 2014 г. Это называется “единая оптовая цена”. С точки зрения экономики, какая-то логика в этом есть. А с точки зрения людей – это 900 баксов, если бы мы вернулись во времена преступного режима (8 грн\дол. – Прим. авт.)», – пояснил Д. Марунич.

В целом эксперт прогнозирует, что Украину ожидает один из двух сценариев: оптимистический или катастрофический. «Сценарий № 1: счета как-то будут оплачены. Да, будут долги, но они будут некритичны. При этом предприятия облгаза, теплокоммунэнерго смогут купить необходимые объемы газа и как-то прожить до конца 2015 г. И сценарий № 2: катастрофический. Если поставщики энергоресурсов не смогут получить деньги от населения, возможен срыв поставок коммунальных благ большинству потребителей». Эксперт также напомнил, что с основными экспортерами Украина работает по предоплате. «В рыночной экономике никто его (газ. – Прим. авт.) без денег не даст. Мы работаем по предоплате и с “Газпромом”, и с Евросоюзом. Соответственно, как только мы не оплатим объемы газа, он прекратит идти в страну».

Со своей стороны *директор энергетических программ Центра мировой экономики и международных отношений НАН Украины В. Землянский*, говоря об обоснованности новых тарифов на газ для населения, отмечает, что «с точки зрения “Нефтегаза” – да, потому что они пытаются привести его в соответствие с ценой импорта газа. Кстати, не совсем понятно, зачем это нужно делать. Ведь, скажем, чтобы выйти на уровень рентабельности для “Укргаздобычи”, достаточно было поднять тариф для населения на 30–40 %, а не в пять раз, потому что граждане используют газ внутренней добычи. Если же мы будем считать экономическую целесообразность с точки зрения наших доходов, то, полагаю, такое повышение совершенно необоснованно. И с учетом подорожания “коммуналки” (газа и горячей воды) платежки, которые придут в ближайшее время, крайне неприятно нас удивят, даже без учета цен на отопление».

Он также обращает внимание на то, что, по информации Бюджетного комитета Верховной Рады, после увеличения тарифов 77 % семей будут нуждаться в субсидиях. «Соответственно, все деньги, которые правительство получит от повышения, оно должно направить на выплату этих субсидий, – отмечает эксперт. – Вот еще цифры. В прошлом году граждане заплатили за

коммунальные услуги 40 млрд грн. За все. Так вот, Кабмин рассчитывает, что за газ население еще в нынешнем году к этим 40 млрд заплатит дополнительно еще 50 млрд. Где людям взять такие деньги, чтобы решить проблемы правительства?».

Он также обращает внимание на то, что утверждения, что якобы повышения тарифов потребовал Международный валютный фонд, – неправда: «МВФ этого не хочет. В требованиях фонда есть сокращение дефицита бюджета, в том числе бюджета “Нефтегаза Украины”. А вот уже наше мудрое правительство принимает решение относительно того, каким образом его уменьшать. То есть Кабмин принял решение поднять тарифы до такого уровня, чтобы сократить дефицит бюджета “Нефтегаза”».

Впрочем В. Землянский уверен, что повышение тарифов не спасет «Нефтегаз». «Это явная антисоциальная мера, единственным результатом которой станет рост неплатежей. Дай Бог, чтобы в этом году удалось собрать с рынка столько, сколько собрали в прошлом году. Я буду считать это достаточно большим успехом», – отмечает эксперт.

В этом контексте он задается вопросом «Зачем его спасать? Зачем спасать монополиста?». «Если монополист убыточный, если он не справляется со своими функциями, давайте его ликвидировать, давайте делать свободный рынок газа. Самое страшное на сегодняшний день это то, что рост тарифов подменяет собой реформирование рынка. Нам говорят: мы проведем реформы, поэтому мы повысим тарифы. Так вот, повышение тарифов – это только одна из составляющих реформы, причем не самая основная».

В частности, эксперт отмечает, что, сославшись на решения НКРЭ по увеличению тарифов на газ, правительство самоустранилось от своей главной функции – формирования внутренней политики, поскольку «вопрос газа – социальный, только вторично – это вопрос бизнеса». «Говоря о повышении тарифов и европейском уровне жизни, правительство забывает, что европейский уровень жизни – это еще и европейский уровень доходов. На том уровне, до которого подняли сегодня тарифы на газ, средняя зарплата в Украине должна составлять 18 тыс. грн. Я за повышение тарифов на газ, но если будут созданы соответствующие условия, когда население сможет оплачивать тарифы с учетом роста своих доходов. И те, кто говорит, что в Европе тарифы составляют 400 евро, забывают сказать, что средняя заработная плата составляет 2 тыс. евро», – считает В. Землянский.

Также он уверен, что уложиться в норму 200 куб. м газа в месяц невозможно. «Если ты нормально отапливаешь дом, в эту норму не войдешь. Соответственно, это дополнительная нагрузка на население, даже на исправных плательщиков, которые использовали газовые котлы для отопления домов. В лучшем случае, это повлечет за собой неплатежи, либо население сельской местности начнет отказываться от газа и переходить на печное отопление. Ни о каких энергоэффективных мероприятиях речи не идет: в селе не будет никаких новых котлов, никакого биотоплива – люди будут просто жечь дрова».

Член Наблюдательного совета Института энергетических стратегий Ю. Корольчук также прогнозирует, что после введения новых тарифов «люди просто перестанут платить, потому что у них не будет денег».

Отмечая, что повышение тарифов ЖКХ не имеет отношения к требованиям Международного валютного фонда, эксперт пояснил, что там требовали ликвидировать дефицит «Нефтегаза» и теплокоммунэнерго, и правительство решило сделать это за счет потребителей. «Правительство сняло с себя ответственность за эту ситуацию и перенесло ее на НКРЭ. По сути, чтобы там просто легитимизировали повышение тарифов и не было политической ответственности ни на Яценюке, ни на Порошенко, ни у политических партий».

В целом Ю. Корольчук считает, что Украину ждет коллапс системы ЖКХ, потому как проблемы отрасли – в том числе дырявые теплотрассы – не решены, теплопотери останутся на прежнем уровне, при этом тарифы значительно возрастут. «Люди не смогут платить, потому что вместе с тарифами повысились цены и на еду, транспорт и лекарства, а доход остался прежним». Единственный выход для населения, заявил эксперт, – обращаться в суд. «Нужно оспаривать тарифы, требовать публичного представления расчетов, почему человек должен платить 7 тыс. 200 грн за газ собственной добычи. Впрочем, захотят ли заниматься этим юристы – не факт, нужно пробовать», – резюмировал Ю. Корольчук.

О том, что принятое правительством решение о повышении тарифов приведет к негативным последствиям, говорит и **эксперт в сфере энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Института общественных исследований Д. Довженко**. «Многие люди просто не смогут платить за коммунальные услуги, – отмечает он. – Например, представим частный дом, имеющий 100 кв. м отапливаемой площади. За год семья из четырех человек расходует на отопление, приготовление пищи и подогрев воды примерно 5 тыс. куб. газа. По старой цене, действующей до 1 апреля, семье нужно было платить за газ около 9 тыс. грн в год. После введения новых тарифов сумма составит около 31 тыс. грн. То есть фактически семья будет вынуждена отдавать большую часть своей зарплаты за природный газ. В таких условиях резко увеличится число неплательщиков. В дальнейшем кризис неплатежей приведет к тому, что газовые компании и теплокоммунэнерго не смогут получать средства на ремонты, зарплату сотрудникам, налоги и т. д. Впоследствии это скажется на качестве услуг и приведет к перебоям в их предоставлении, вплоть до аварий и остановок в зимний период», – прогнозирует Д. Довженко.

Также эксперт подвергает критике точку зрения о том, что необходимость существенного повышения тарифов на газ для населения вызвана дороговизной импортируемого Украиной голубого топлива, и доказывает, что объемы газа, потребляемые украинцами, в целом покрываются внутренней его добычей. «Поскольку мы еще не знаем прогнозного баланса поступления и распределения газа в Украине на 2015 г. (хотя, в соответствии с законодательством, его уже должны были подать на

рассмотрение Кабмина), то исследуем ситуацию на примере прошлого года, – говорит Д. Довженко. – Согласно прогнозному балансу газа на 2014 г., всеми украинскими компаниями было добыто 15 млрд 276 млн куб. м голубого топлива. При этом на нужды населения выделялось 15 млрд 419 млн куб. м. По Закону “Об основах функционирования рынка природного газа” весь указанный объем добытого топлива следует продать населению. Подчеркну, что добытый в Украине газ нельзя использовать для других целей, в том числе производственных, а также для компенсации коммерческих потерь добывающих, газотранспортных или газораспределительных компаний. Таким образом, чтобы полностью обеспечить население, не хватает 143 млн куб. м в год. Это 0,9 % от объема потребления газа гражданами, или 0,33 % от общего объема потребления газа в стране. Как видим, дефицит ничтожно мал. А значит, газ собственной добычи для населения у нас есть», – резюмирует эксперт.

Следует отметить, что для того, чтобы минимизировать финансовое давление на малообеспеченные слои населения, правительство в этом году выделит 12,5 млрд грн в качестве компенсации.

Впрочем, некоторые эксперты сомневаются в эффективности и прозрачности реформы субсидий. Так, *доктор физико-математических наук, заведующий отделением Института геофизики НАН Украины Я. Хазан* в статье для ZN.UA пишет о том, что новые разрекламированные правительством реформы в отношении тарифов и субсидий могут не только не дать желаемого эффекта для экономики страны, но и образовать новую коррупционную схему, способствовать тенизации доходов ради получения субсидий и даже энергетической расточительности, а не экономии.

В частности, Я. Хазан напоминает, что, в соответствии с заявлением главы «Нефтегаза» А. Коболева, если коммунальный платеж будет превышать 15 % от чистого дохода домохозяйства, то остальную сумму будет покрывать государство с помощью субсидий. Здесь же он подчеркивает, что правительство на данный момент еще не установило, что именно изначально понимается под «домохозяйством», а это вызовет шквал уточняющих вопросов у населения. «Например, два человека, зарегистрированные в одном месте, но живущие в разных, – это домохозяйство? А два человека, живущие вместе, но зарегистрированные в разных местах?» – спрашивает Я. Хазан.

Я. Хазан приводит статистику, согласно которой за 2011–2013 гг. и на начало 2014 г. на коммунальные платежи приходилось примерно 9–12 % расходов от домохозяйства. Это означает, что при повышении тарифов, скажем, в полтора раза суммы в платежках составят уже 13,5–18 % расходов домохозяйств, то есть для многих семей превысят 15 % их расходов. Затем он приводит показатель средней зарплаты граждан Украины за январь 2015 г. – 3 тыс. 455 грн. «Даже если в семье есть двое работающих с такой зарплатой, то 15 % от их суммарной чистой зарплаты 5 тыс. 873 грн (6 тыс. 910 грн «минус» подоходный налог 15 %) составляют 881 грн. Начиная со второй половины прошлого года такие расходы на коммуналку для двух-

трехкомнатной квартиры – это рядовое дело. То есть такая не бедная, по нашим меркам, семья тоже имеет право претендовать на субсидию. Это означает, что уже анонсированное первоапрельское повышение тарифов практически бессмысленно, а тем более все последующие», – делает вывод эксперт.

Он также добавляет, что вопреки заявлениям о том, что повышение тарифов будет подстегивать население, особенно недостаточно обеспеченное, экономить, этого может не произойти. «Человек, который точно знает, что, независимо от потребления, платит одну и ту же сумму – 15 % от доходов, никак не будет склонен экономить», – поясняет логику Я. Хазан.

Эксперт также опасается, что, наряду с хрупким шансом вывести зарплаты из тени благодаря реформе соцвзноса, реформа тарифов и субсидий заново может ввести доходы и налоги в тень, чтобы экономить на тарифных платежах.

Также он подозревает, что посредством нового бюрократического механизма государственные субсидии по факту будут идти «Нефтегазу», Киевэнерго и прочим «энерго», а следовательно – владельцам этих монополистов, что может породить новую коррупцию. Автор считает, что каждое заявление на субсидию от людей – это повод «вынуть» деньги из бюджета и направить их «по адресу». «Я бы ввел безо всяких субсидий двухступенчатые тарифы. Первая ступенька – низкий социальный тариф, а вторая – сразу высокий, экономически обоснованный. Не уверен, что такой двухступенчатый тариф – это наилучший вариант, но он определенно работоспособен, лишен какой бы то ни было коррупционной составляющей, не требует никакого специального администрирования, помимо обработки обычных платежей, и стимулирует энергосбережение», – резюмирует эксперт.

Следует отметить, что обоснованность опасений экспертов по поводу того, что после введения новых тарифов крайне обострится ситуация с неплатежами, подтверждается тем фактом, что уже на сегодняшний день за газ могут платить только чуть больше половины украинцев.

Как отметил в этой связи *глава Всеукраинской энергетической ассамблеи И. Плачков*, из-за роста тарифов и тяжелой экономической ситуации в стране все меньше украинцев платят за газ. «На сегодня тенденция становится ужасающей. Уровень оплаты за газ сейчас составляет около 60 %, а теплокоммунэнерго – 30 %», – сказал он.

Эксперт напомнил, что в 1990-е годы уровень платежей был 30–40 %. По его словам, тогда ситуация закончилась тем, что операторы на атомных станциях жили в палатках рядом с атомными станциями и не получали зарплаты по 8–10 месяцев. «Поэтому я знаю, куда мы можем войти и как тяжело оттуда выйти», – подчеркнул он.

В целом же большинство экспертов уверены, что, хотя повышение тарифов является шагом вынужденным и обоснованным, пути его реализации недостаточно проработаны. Также отмечается, что в условиях,

когда цены растут, а зарплаты не меняются, это может привести к массовым неплатежам за коммунальные услуги, поскольку уложиться в предложенный лимит потребления газа в отопительный сезон почти невозможно.

Р. С. Большинство украинцев намерены игнорировать повышение тарифов на газ с 1 апреля 2015 г. и не платить вовсе. Об этом, в частности, свидетельствуют данные опроса, проведенного порталом MIGnews.com.ua.

Около 64 % респондентов ответили, что никак не относятся к нововведению и платить не собираются. Двадцать три процента опрошенных начинают изучать энергосберегающие технологии и попытаются хоть как-то сэкономить. И 13 % ответили, что уже откладывают деньги на оплату счетов за коммуналку и «затягивают пояса».

С. Кулицький, старш. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. екон. наук

Перспективи географічної диверсифікації поставок газу в Україну

Українська економіка, попри численні надзвичайно песимістичні прогнози – особливо в російських ЗМІ, у цілому доволі успішно витримала випробування масштабними змінами в географії імпорту газу в 2014 – І кварталі 2015 р. Виключне значення для цього успіху мали масштабні поставки газу в Україну з Європи та дипломатична й фінансова підтримка з боку ЄС і США, які, по суті, знівеливали загрозу російської газової блокади. Протягом 2014 р. Україна загалом імпортувала 19,6 млрд куб. м природного газу, у тому числі 14,5 млрд куб. м газу надійшло з Росії та 5,1 млрд куб. м – з Європи. За даними ж «Укртрансгазу», Україна за січень – лютий 2015 р. імпортувала 4,1 млрд куб. м газу, у тому числі 2,3 млрд куб. м з Європи та 1,8 млрд куб. м – з Росії. Причому якщо імпорт газу в Україну з Росії скорочувався, то з Європи й надалі зростав.

Утім, не слід забувати, що надлишок запасу газу у Європі, частина якого надходила в Україну, значною мірою був сформований за рахунок надзвичайно теплої зими 2014–2015 рр. Статистичні дані Eurogas вказують на те, що у 2014 р. в ЄС було спожито на 51,6 млрд куб. м, або на 11,2 %, газу менше, ніж у 2013 р. Водночас статистика показує, що останніми роками темпи щорічного скорочення обсягів споживання газу в ЄС знаходилися, в основному, на рівні 1–2 %. Звичайно, у зв'язку із загостренням російсько-європейських відносин, ЄС минулого року більш наполегливо вдавався до заходів з енергоощадження і впровадження енергоефективних технологій. Однак минулого року погодний чинник значно більше за інших впливав на темпи скорочення споживання газу в ЄС. Тобто у 2014 р. саме тепла зимова погода забезпечила приблизно 8–9 % з 11,2 % річного скорочення обсягів споживання газу в ЄС. Це ж означає, що саме за рахунок погодного чинника у ЄС 2014 р. було сформовано надлишкові запаси газу – обсягом приблизно 37–42 млрд куб. м, з яких, мабуть, значною мірою і формувалися ресурси для

реверсних поставок газу, що надходили в Україну з території ЄС.

Тепла зима полегшила ситуацію щодо забезпечення газом і в Україні. У нинішньому опалювальному сезоні Україна менше відбирала ресурсів з підземних сховищ газу (ПСГ) – у підземних сховищах залишилося більше запасів. Україна з ранку 30 березня призупинила відбір природного газу зі своїх ПСГ, повідомила прес-служба ПАТ «Укртрансгаз». За її даними, з початку опалювального сезону 2014/2015 рр. з ПСГ України було відібрано 9,093 млрд куб. м природного газу, що на 11 % менше, ніж в опалювальному сезоні 2013/2014 рр. Станом на ранок 30 березня запаси газу в сховищах становлять 7,712 млрд куб. м, що на 7,4 % більше, ніж на аналогічну дату 2014 р., уточнюють у прес-службі. Україна почала відбір газу з ПСГ в опалювальний сезон 2014/2015 рр. з 20 жовтня.

Однак якими конкретно будуть погодні умови зимового періоду 2015/2016 рр. і, відповідно, запаси газу в ЄС, нині однозначно визначити не можливо. У цілому пропозиція газу в Європі і, отже, потенційні обсяги поставок газу з території ЄС в Україну у 2015–2016 рр. визначатимуться ціною газу на цьому ринку. Виходячи з прогнозів світових цін на нафту, до яких прив'язано, наприклад, і ціни на газ за довготерміновими контрактами «Газпрому», можна прогнозувати, що у 2015–2016 рр. ціни на газ у Європі будуть нижчі, ніж у 2014 р.

На думку ж партнера консалтингового агентства Rusenergy М. Крутихіна, висловлену ним в ефірі російського опозиційного телеканалу «Дождь», Україна може обійтися без поставок російського газу, оскільки в Україні буде достатньо власних ресурсів і того газу, який вона купує на вільному ринку в європейських компаній. Що стосується «Газпрому», то він зазнав явних втрат на українському ринку. М. Крутихін нагадав, що у 2006 р. Росія експортувала в Україну 59 млрд куб. м газу. Україна протягом багатьох років була однією з найбільших ринкових ніш для «Газпрому», яку той, на думку М. Крутихіна, тепер фактично втратив. До того ж дуже серйозно постраждала у зв'язку із цими подіями й репутація «Газпрому», зазначив російський експерт.

Також він наголосив, що «Газпрому» буде дуже складно замінити втрачений український ринок. Адже споживання газу в Європі фактично не зростає, а якщо ненабагато буде зростати, то цей додатковий обсяг може погашатися надходженнями відносно недорогого скрапленого газу, якого на ринку цілком достатньо, а через рік або два буде навіть надлишок і ціни не підуть вгору. Китай теж не забере стільки газу, скільки потрібно «Газпрому», заявив М. Крутихін. На думку російського експерта, на ринку скрапленого природного газу прориву «Газпрому» очікувати теж не доводиться. Внутрішнє ж споживання газу в Росії росте дуже малими темпами, підсумував експерт.

І практика функціонування вітчизняної газової промисловості у 2014–2015 рр. підтверджує принципову правильність думки М. Крутихіна, висловленої ним щодо можливості України обійтися без поставок російського газу. Однак повна відмова від російського газу за нинішньої

складної внутрішньої та зовнішньої ситуації, у якій перебуває Україна, у цілому не вигідна Українській державі. Водночас перебіг російсько-українських газових відносин за останні півроку показують, що, незважаючи на доволі чисельні різноманітні заяви, із суто комерційної позиції «Газпром» зацікавлений в українському ринку газу.

Тому нинішнього року Україні краще орієнтуватися на поєднання поставок газу з Росії і Європи, що Українська держава власне й робить. Як заявив Прем'єр-міністр А. Яценюк на III Молодіжному київському безпековому форумі, що відбувався наприкінці березня, «із загального обсягу газу, який закуповує Україна, лише 30 % іде безпосередньо з Російської Федерації». За його словами, сьогодні Україна купує газ за прямими контрактами європейських компаній. Вітчизняні ж ЗМІ нагадують, що дещо раніше глава «Нафтогазу України» А. Коболєв прогнозував зниження імпорту російського газу в Україну до 40 % від загальних поставок за підсумками 2015 р.

За повідомленнями ЗМІ, 30 березня «Нафтогаз України» надіслав російському газовому монополістові «Газпрому» лист з пропозицією продовжити дію «зимового пакета» на поставки російського газу в Україну до кінця наступного осінньо-зимового періоду. Того ж дня «Газпром» звернувся з листом до уряду РФ з проханням розглянути питання про надання знижки на газ для України терміном на три місяці. Це питання обговорювалося на зустрічі російського президента В. Путіна з прем'єр-міністром Д. Медведевим.

Ми зараз не зупинятимемося на формально-юридичних аспектах постановки цього питання, оскільки Україна вважає, що платить ринкову ціну за газ, а в Росії стверджують, що надають «знижку» на газ. У Росії публічно саме так і розглядали зазначене питання, заявивши, що ціна на російський газ для України буде знижена на 100 дол. ще протягом трьох місяців – до 1 липня. «Давайте так і зробимо», – сказав президент РФ В. Путін перед об'єктами телекамер у відповідь на пропозицію прем'єра Д. Медведева надати «знижку». При цьому Д. Медведев як умову зниження ціни газу поставив вимогу, «що всіх базових умов чинного контракту, який пов'язує “Газпром” і “Нафтогаз України”, вони будуть дотримуватися неухильно, включаючи і повернення боргів, які до сьогодні накопичені».

Таким чином, формально не відмовляючись від поставок газу в Україну згідно з чинним контрактом між «Газпромом» і «Нафтогазом України», російська сторона прив'язує виконання цих поставок до погашення, існуючого на думку росіян, українського боргу. Причому що це за борг, яка сума підлягає погашенню, прем'єр-міністр Д. Медведев на зустрічі з президентом В. Путіним публічно не озвучив. У цьому контексті доречно згадати, що російська сторона до категорії українських газових боргів відносить і нараховані Росією в односторонньому порядку багатомільярдні штрафи за непридбаний «Нафтогазом України» російський газ, і вартість газу, який Росія в односторонньому порядку поставляла на окуповану

частину Донбасу. Варто звернути увагу, що в другому випадку сума української «заборгованості за газ» у багато разів менша, ніж у першому.

Утім, судячи з повідомлень ЗМІ, уже можна висловити деякі припущення стосовно прагнень російської та української сторін у питанні майбутніх поставок російського газу в Україну. Позиції сторін у цілому збігаються лише в питанні ціни на газ у II кварталі нинішнього року: 248–250 дол. за 1 тис. куб. м.

В інших же ж питаннях уже видно розбіжності. Так, голова українського Міністерства енергетики та вугільної промисловості В. Демчишин заявив на брифінгу, що принцип «бери або плати» при закупівлі Україною російського газу не працює. Адже «зимовий пакет», про який Росія, Україна та ЄС домовилися в жовтні 2014 р., передбачав, зокрема, надання Україні знижки на російський газ у розмірі 100 дол., покупку НАК «Нафтогаз України» в «Газпрому» газу на умовах передоплати й скасування принципу «бери або плати». Його ж російський колега дотримується протилежної думки. Міністр енергетики РФ О. Новак повідомив журналістам, що з 1 квітня Росія поставлятиме газ Україні за принципом «бери або плати». Він обґрунтовує збереження цього принципу дією контракту між «Газпром» і «Нафтогазом України» від 2009 р.

Існують розбіжності й щодо періоду закупівель Україною російського газу на засадах, аналогічних умовам «зимового пакета». Україна готова купувати газ на таких принципах до кінця I кварталу 2016 р. Росія ж говорить про поставки газу в Україну на умовах «зимового пакета» поки лише у II кварталі нинішнього року. При цьому міністр енергетики Росії О. Новак вважає, що Україні потрібно закачати у свої підземні сховища 12–15 млрд куб. м газу – вочевидь, для забезпечення безперебійного транспортування російського газу до Європи.

Суто економічна тактика української та російської сторін щодо поставок газу в Україну цілком зрозуміла. Адже ціна на газ на міжнародних ринках, що прив'язана до світових цін на нафту, протягом нинішнього року знижуватиметься. І у IV кварталі 2015 р. вона буде нижчою, ніж у II кварталі цього ж року. Які саме компроміси можливі в українсько-російських газових відносинах нинішнього року, поки достеменно говорити важко.

Утім, спільна думка кількох учасників Національного експертного форуму, який наприкінці березня нинішнього року в Києві організував Інститут ім. Горшеніна, полягає в тому, що наступний опалювальний сезон в Україні буде складнішим від попереднього, тому що Росія намагатиметься його зірвати. Серед цих експертів – голова Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу Верховної Ради М. Мартиненко й заступник міністра енергетики та вугільної промисловості України, колишній заступник голови правління НАК «Нафтогаз України» І. Діденко. Враховуючи досвід російсько-українських відносин за останні півтора року, відкидати ймовірність такого перебігу подій не варто.

Водночас варто згадати, що в рамках «зимового пакета» Україна отримала знижку на газ у розмірі 100 дол. в обмін на погашення частини

нарахованого Росією боргу. 20 березня Україна, Росія і Єврокомісія обговорили умови подальших поставок, однак до конкретних домовленостей на дійшли. Тому, які конкретно будуть пропозиції російської сторони щодо української «заборгованості за газ», поки достеменно говорити важко. До того ж оглядачі деяких вітчизняних ЗМІ нагадують, що минула зима була доволі теплою, що дало змогу заощадити на газі. Незважаючи на це, стверджують оглядачі деяких ЗМІ, Україна витратила майже всі свої валютні резерви, допомагаючи «Нафтогазу» розплатитися за постачання російського й західного палива.

Тому, мабуть, саме наявність відповідних коштів і буде тим чинником, який визначатиме можливості закупівель Україною газу протягом нинішнього й початку наступного року. Адже наявні на сьогодні потужності для постачання газу в Україну з території країн-членів ЄС, що не підпадають під обмеження, пов'язані з транспортуванням російського газу до ЄС, дають змогу транспортувати в Україну із Заходу щорічно стільки газу, що його вистачить для задоволення всіх потреб Української держави в цьому виді енергоносіїв. Таким чином, дефіцит потужностей для транспортування газу з Європи в Україну, який існував ще минулого року, на сьогодні втратив свою актуальність. Тобто цього року (як, можливо, і наступного) факторами, що обмежуватимуть поставки газу з території ЄС в Україну, будуть наявність у Європі достатніх обсягів вільних ресурсів газу та наявність в Україні коштів для його закупівель. Причому останній чинник стосується й можливості закупівель російського газу.

Нині українська сторона веде переговори.

Розглянуті вище питання поставок газу в Україну мають короткотерміновий характер. Однак для забезпечення енергетичної безпеки України вони повинні органічно пов'язуватися з довготерміновими аспектами цієї проблеми. Для цього ж необхідне врахування російської та європейської газових стратегій.

Суть російської газової стратегії стосовно майбутнього місця України на європейському газовому ринку нещодавно була оприлюднена відверто й конкретно – виключити Україну з числа транзитерів експортного російського газу як таку (*Детальніше див.: «Україна: події, факти, коментарі». – 2015. – № 4–6*). Ніяких змін у цій позиції останнім часом не спостерігалось.

Стосовно ж європейців вітчизняні аналітики наголошують, що «деякі відомі “мозкові центри” Європи (Гаазький центр політичних досліджень, Брюссельський європейський політичний центр та ін.) останнім часом сформулювали ряд положень, які безпосередньо стосуються проблематики енергетичної безпеки України та її ролі на енергетичній карті Європи. Основні з них такі: газові конфлікти України та Росії мають довгостроковий характер і на багато років уперед створюють системні ризики для ЄС; Південний газовий коридор (через Туреччину) значно менше піддається тиску з боку Москви та загалом надійніший; Україна, яка позбавлена ролі газового хабу в Східній Європі та яка не здійснює транзиту російського газу в Європу, одержить значно кращі перспективи мирного майбутнього:

повномасштабна реформа енергетики та розширення можливостей реверсу з Європи повністю забезпечать газові потреби України. Такий погляд говорить про те, що дуже багато людей у ЄС не бачать України ні як транзитера, ні як активного гравця європейського газового ринку, залишаючи українцям роль ринку збуту для європейських (і не тільки) газових трейдерів. Ці припущення ще не стали європейською офіційною політикою, але поступово реалізуються через конкретні дії. Так, про це говорить історія з газопроводом Eastring. Якщо спочатку в цьому проєкті було зазначено й роль України, то в поточній його версії реального місця Україні вже немає...

10 березня 2015 р. К. Малакартне, керівник італійської компанії Snam, в інтерв'ю агентству Reuters повідомив, що газотранспортні оператори Європи готуються до створення та реалізації спільного механізму зберігання природного газу. На сьогодні потужності ПСГ держав – членів Європейського Союзу становлять близько 100 млрд куб. м. За розрахунками європейських фахівців, обсяг зберігання, який забезпечив би безпеку в споживанні при збоях або при перериванні поставок російського газу, має становити близько 140 млрд куб. м. Для досягнення цього необхідно близько 20 млрд євро. Але це при спорудженні нових ПСГ. Але ж Україна пропонує Європі потужності по зберіганню близько 20 млрд куб. м газу. Щоправда, для цього необхідно трохи добудувати існуючу газотранспортну інфраструктуру та модернізувати ПСГ. І над цим уже ведеться робота, наголошують деякі вітчизняні ЗМІ. До цього слід додати, що з точки зору безперервного забезпечення ЄС газом, його енергетичної безпеки взагалі західноукраїнські підземні сховища газу, зокрема, можуть відігравати важливу роль не лише у випадках транспортування газу по лінії «схід – захід», а й по лінії «північ – південь».

На думку вітчизняних експертів, «для того щоб виправити ситуацію, захистити та посилити значущість України як європейського газового хабу, необхідно:

1. Сформулювати та домогтися включення у II Список інфраструктурних проєктів, які становлять спільний інтерес (Projects of Common Interest), пропозиції з розвитку інфраструктурних можливостей між країнами Центральної, Південно-Східної Європи та Україною, а також участі України в проєкті Eastring як країни, інфраструктуру якої буде включено в цей проєкт.

2. Розробити, узгодити та приступити до реалізації спільної «дорожньої карти» з розвитку інтеграції газових ринків країн Вишеградської групи та України.

3. Розробити концепцію східноєвропейського газового хабу на базі західноукраїнських ПСГ і розпочати практичну роботу з її просування в європейських структурах. Домогтися включення цієї концепції в розроблювану в Європі стратегію відносно СПГ і зберігання газу.

Усі названі вище питання мають бути відображені в Меморандумі про взаєморозуміння щодо модернізації стратегічного партнерства з Україною [Дорожня карта Енергетичного союзу, Roadmap for the Energy Union, Annex 1

to the COM (2015) 80 final, Brussels, 25.2.2015]. Координувати цю роботу в уряді повинен не менше як віце-прем'єр. Інакше розраховувати, що інтереси України, у тому числі енергетичні та інфраструктурні, буде враховано європейськими сусідами, безперспективно» (*Дзеркало тижня*. – 2015. – № 10. – С. 8).

Потенційно Україна, з метою послаблення своєї газової залежності від Росії, може сама напряму отримувати й скраплений природний газ, а не лише трубопровідний. Так, восени 2014 р. стивідорна компанія TIS разом з ПАТ «Одесагаз» за підтримки НАК «Нафтогаз України» анонсувала проект будівництва СПГ-терміналу (LNG-терміналу) в Одеській області. Тоді генеральний директор TIS А. Ставніцер припускав, що його компанія зможе завершити проект за рік, що дало б змогу Україні отримувати до 5 млрд куб. м газу на рік. Нині причал готовий для того, щоб поставити до нього регазифікатор, і вже можна було б приступати до прокладки трубопроводу. Проте нині реалізацію проекту відкладено. Найбільша проблема в його реалізації – питання проходження танкерів через протоки Туреччини. Це потребує політичного рішення. Адже починати реалізацію цього проекту, наголошує генеральний директор TIS А. Ставніцер, без розв'язання зазначеного питання з Туреччиною економічно недоцільно.

Як підкреслив головний радник голови правління НАК «Нафтогаз України» С. Олексієнко, аргументи, які використовує турецька сторона в дискусії про те, чому Україна не може проводити танкери зі скрапленим газом через протоки, нескладно спростувати. Туреччина стверджує, що це серйозно збільшить трафік при проходженні Босфору. Але це не так. Туреччина також говорить, що СПГ-танкери несуть загрозу для прилеглих районів Стамбула. Це теж не так. Якщо український термінал працюватиме на 100 % завантаження, кількість танкерів, які проходять через протоку, становитиме до 60 од. на рік. Це менше ніж 0,05 % загального трафіку через Босфор. За рахунок оптимізації інших потоків вантажів забезпечити вільну нішу в 0,05 % видасться цілком здійсненним завданням. Тільки за рахунок оптимізації вантажопотоків нафтопродуктів та аміаку й оптимізації використання судів можна знайти часовий ресурс для проходу кораблів з LNG. Аргумент про безпеку проходу танкерів через Босфор також неспроможний. Для LNG немає спеціальної класифікації в міжнародному судноплаванні. Через Босфор щодня проходять вантажі з пропан-бутаном, нафтопродуктами, аміаком. Усі ці вантажі набагато небезпечніші, ніж СПГ-танкери.

Найпоширеніша версія причини такої ситуації полягає в тому, що Туреччина не може погодитися на пропуск СПГ-танкерів через Босфор для України, щоб не псувати відносини з Росією, від якої вони отримують близько 60 % імпортного газу. І це схоже на істину.

Однак згадані вище українські фахівці висловлюють упевненість, що рано чи пізно СПГ-термінал в Україні буде побудовано. На сьогодні його значення для країни більше, ніж, можливо, буде через п'ять років. Але й у майбутньому цей проект матиме велике значення для України. Через п'ять

років у Грузії повинен бути реалізований азербайджанський проект із будівництва заводу зі скраплення газу і сформується чорноморський LNG-ресурс. Це – довгостроковий проект, але він реалізується. Згодом з'явиться вільний ресурс палива в Чорноморському регіоні. Україна повинна поставити в пріоритет більш активну участь у цих проектах і більш чітку координацію дій з Азербайджаном, Грузією, Румунією. Для переведення зазначеної дискусії з політичної площини в комерційну доцільно залучити проблеми партнерів з ЄС і США, вважають українські фахівці.

Таким чином, можна зробити висновок, що протягом п'яти найближчих років не варто очікувати на будівництво СПГ-терміналу в Одеській області й безпосереднє отримання Україною СПГ як альтернативи поставкам російського газу. Адже ЄС і США, які можуть надати Україні підтримку в розв'язанні цього питання, мають свої власні інтереси на міжнародних газових ринках та зайняті реалізацією важливіших для них проектів. Вмовити ж Туреччину, яка більш схильна займати вичікувальну позицію, самотужки з цього питання Україні, саме через вплив російського чинника, буде вкрай важко.

Проведене дослідження показало, що існують доволі непогані передумови для успішної географічної диверсифікації поставок газу в Україну. Останнім часом у цьому напрямі було проведено значну роботу, що дало змогу розширити інфраструктурні можливості з надходження газу в Україну з території держав-членів Євросоюзу. Ця робота триває й надалі. Зокрема, «Нафтогаз України» та польська компанія Gaz System домовилися про будівництво нового газопроводу (завдовжки 110 км), завдяки якому Україна зможе отримувати 10 млрд куб. м газу на рік з території Польщі. Причому, як зазначив український Прем'єр-міністр А. Яценюк, у цьому випадку йдеться «не про реверс російського газу, а про доступ до терміналів скрапленого газу, які вже споруджено» у Польщі та Литві.

Тому нині особливо актуальним видається розв'язання організаційно-правових і фінансово-економічних аспектів цієї проблеми. Мабуть саме на їх розв'язанні українською стороною й буде зроблено акцент у найближчому майбутньому.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

План законодавчого забезпечення реформ має бути розроблений до 22 квітня. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Гройсман, відкриваючи засідання погоджувальної ради в понеділок, 6 квітня.

В. Гройсман поінформував, що таке рішення було прийнято на минулому тижні під час наради за участі керівників семи робочих груп, які працюють над Планом законодавчого забезпечення реформ. Він звернувся до членів погоджувальної ради з проханням долучатися до цієї роботи, аби «отримати системний документ» щодо законодавчого забезпечення реформ.

Керівник парламенту також зазначив, що на минулому тижні відбулася нарада керівників комітетів, під час якої було визначено пріоритетні завдання взаємодії з урядом. «Це був позитивний перший організаційний крок, і в майбутньому такі зустрічі відбуватимуться набагато частіше», – сказав В. Гройсман (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 6.04).

Під час наступного засідання Конституційної комісії, яке відбудеться 15 квітня, буде визначено персональний склад робочих груп, які працюватимуть над розробкою змін до Основного закону. Про це повідомив Голова Верховної Ради України, голова Конституційної комісії В. Гройсман на брифінгу після завершення першого засідання комісії.

За словами В. Гройсмана, робота комісії буде організована за трьома напрямками: права людини, реформа правосуддя та організація децентралізації влади й місцевого самоврядування.

Керівник парламенту підкреслив, що конституційні зміни в частині децентралізації треба затвердити в парламенті до осені – до місцевих виборів.

Голова комісії наголосив, що реформа Конституції започаткована для того, аби забезпечити належну безконфліктну систему державного управління в Україні. «Робота комісії потрібна для України і українців, аби кожен розумів, як жити далі, за якими правилами», – сказав він, підкресливши, що «ми налаштовані на результат».

Під час засідання погоджувальної ради керівників депутатських фракцій і груп та комітетів Голова Верховної Ради заявив, що сьогоднішній день «є початком конституційного процесу», – відбулося перше засідання Конституційної комісії, яка була створена Президентом України та до складу якої увійшли найкращі фахівці в галузі конституційного права, представники депутатських фракцій, міжнародні експерти.

В. Гройсман висловив переконання, що напрацювання змін до Конституції відбуватиметься за участі «усіх народних депутатів, усіх фракцій – як фракцій коаліції, так і фракцій і народних депутатів, які знаходяться поза межами коаліції, ...оскільки давно настав час реформувати країну і забезпечити незворотність реформ» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 6.04).

Конституційна комісія розпочне свою роботу з підготовки змін у частині децентралізації влади, реформи правосуддя, забезпечення прав людини. Про це заявив Голова Верховної Ради України, голова Конституційної комісії В. Гройсман під час першого засідання комісії в понеділок, 6 квітня.

Керівник парламенту зазначив, що нині громадяни України борються за європейське майбутнє, за те, щоб перетворити країну на сучасну європейську державу, головною цінністю у якій будуть людина та її права. Він наголосив,

що саме зміни до Конституції забезпечать незворотність обраного шляху, незворотність реформ. «Ніхто не зможе нас повернути в інший бік, змусити зрадити цінностям, за які сьогодні борються усі наші громадяни, – сказав В. Гройсман. – Для мене це висока честь – у такий відповідальний період очолити Конституційну комісію. Перекоаний, що персональний склад комісії і за представництвом, і за фаховим рівнем є одним з найкращих».

За його словами, завдання, які стоять перед комісією, покладають на її членів «величезну відповідальність». «Маємо бути дуже ефективними, рухатися динамічно, аби забезпечити результат діяльності комісії, а не тільки процес», – підкреслив він, висловивши переконання, що відповідно до визначених пріоритетів буде сформовано «якісний робочий план, результатом якого будуть конкретні зміни до Основного закону і який дозволить нам впроваджувати реформи».

В. Гройсман закликав членів комісії до «максимально об'єднаної» роботи, забезпечення «інклюзивності процесу обговорення, врахування думок і консенсусу, який дозволить нам, об'єднуючи зусилля Президента, парламенту і уряду, провести ці зміни у життя і забезпечити ефективну модель управління державою». «Я би дуже хотів, щоб члени Конституційної комісії стали сильною, потужною командою, командою патріотів, які “на відмінно” виконують свою роботу і зроблять усе, щоб кожна зміна, яка буде реалізована, була чесною відповіддю суспільству, кожному українському громадянину на те, якими будуть сьогодні і майбутнє».

Керівник парламенту також запевнив, що як голова комісії зробить усе, аби «організація її роботи, відкритість, публічність, прозорість, інклюзивність були забезпечені на належному рівні».

За його словами, є доцільним, аби робота комісії була організована на рівні фахових груп, які напрацьовуватимуть рішення у сфері своєї компетенції, а потім виноситимуть їх на обговорення із широким залученням громадськості.

«Ми робимо Конституцію для країни, для людей, маємо зробити так, щоби забезпечити єдність гілок влади, зберегти баланс влади і противаг, прибрати конфліктність, і зробити це спільно з громадянами України», – наголосив він. Децентралізація, підкреслив Голова Верховної Ради, зробить Україну сильною, а реформа державного управління в цілому забезпечить надійну ефективну модель управління країною, де кожен рівень влади матиме свою компетенцію, обов'язки і відповідальність (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 6.04*).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до статті 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо звільнення з військової служби громадян, які є студентами, аспірантами та докторантами денної форми навчання».

Законом встановлено, що під час дії особливого періоду військовослужбовці звільняються з військової служби у зв'язку з навчанням

за денною формою у вищому навчальному закладі I-IV рівня акредитації, яке було перервано у зв'язку з призовом студента, аспіранта та докторанта на військову службу під час мобілізації, на особливий період.

Законом також з військової служби звільняються військовослужбовці, які є студентами, аспірантами та докторантами денної форми навчання та були призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період. Такі особи можуть продовжувати військову службу, якщо вони висловили таке бажання.

Закон прийнято з урахуванням внесених пропозицій.

Законопроект зареєстровано за № 1175-1 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо звільнення з військової служби осіб, які мають на утриманні дітей-інвалідів I чи II групи.

Законопроектом пропонується звільнити з військової служби військовослужбовців (матір чи батька), які мають на утриманні дітей-інвалідів I чи II групи віком до 23 років.

Відповідні зміни передбачається внести до частини восьмої статті 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», виклавши у новій редакції абзац другий пункту «г».

Законопроект зареєстровано за № 1448 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» щодо державної підтримки вугільної галузі».

Законом шляхом внесення змін до додатка № 3 «Розподіл видатків Державного бюджету України на 2015 рік», затвердженого Законом «Про Державний бюджет України на 2015 рік», в межах обсягу фінансування видатків Міністерству енергетики та вугільної промисловості України спрямовано 400000,0 тис. грн на фінансування нової бюджетної програми «Державна підтримка вугледобувних підприємств на часткове покриття витрат» (код 1101200) та одночасно зменшено на цю ж суму видатки за бюджетною програмою «Реструктуризація вугільної та торфодобувної промисловості» (код 1101070).

Закон ухвалено з урахуванням пропозицій Комітету з питань бюджету.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2376 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про встановлення строків

переробки деяких товарів за межами митної території України».

Законодавчим актом встановлено терміни переробки за межами митної території України відпрацьованих (опромінених) тепловидільних елементів (твелів) ядерних реакторів та уранового оксидного концентрату у відповідності до технологічних циклів переробки таких товарів, а саме:

– для відпрацьованих (опромінених) тепловидільних елементів (твелів) ядерних реакторів (код товару згідно з УКТЗЕД 2844500000) - не більш як 30 років;

– для уранового оксидного концентрату (концентрату природного урану) U308 (код товару згідно з УКТЗЕД 2844109000) - не більш як 2 роки 9 місяців.

Законопроект зареєстровано за № 1917 (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)***). – 2015. – 7.04).

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до Сімейного кодексу України щодо врахування відомостей про соціальний супровід сім'ї (особи) при захисті у судовому порядку сімейних прав та інтересів.

Законопроектом (реєстр. № 2190) пропонується внести зміни до статей 19, 64 та 170 Сімейного кодексу України, якими передбачається врахувати під час розгляду у судовому порядку спорів щодо участі батьків у вихованні дитини тощо, інформації про соціальний супровід сім'ї, яка перебуває у складних життєвих обставинах (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)***). – 2015. – 7.04).

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до Закону України «Про оренду державного і комунального майна» (щодо особливостей орендних відносин дошкільних навчальних закладів).

Проектом (реєстр. № 1327) пропонується визначити певні особливості договорів оренди із загальноосвітніми та дошкільними навчальними закладами. Зокрема, планується встановити, що укладення договорів оренди з такими закладами (незалежно від їх підпорядкування, типу і форми власності) проводиться без проведення конкурсу, а також те, що орендна плата для них встановлюється на умовах, передбачених для оренди нерухомого майна бюджетними організаціями (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)***). – 2015. – 7.04).

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення прозорості діяльності Антимонопольного комітету України.

Проектом (реєстр. № 2102) пропонується запровадити процедуру

громадського контролю за діяльністю Антимонопольного комітету України, зокрема, шляхом обов'язкового опублікування рішень за результатами розгляду заяв та справ, віднесених до його компетенції, з урахуванням обґрунтованих інтересів суб'єктів господарювання щодо захисту їх комерційної таємниці (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 7.04*).

Голова Комітету з питань промислової політики та підприємництва В. Галасюк провів зустріч із старшим банкіром Європейського банку реконструкції і розвитку, ідеологом ЕСКО проектів у країнах, де впроваджуються проекти ЄБРР, П. Хобсоном.

Переговори були присвячені перспективам України в галузі енергоефективності та енергозбереження. Зокрема, обговорювалися законопроекти за реєстр. № 1313 і 1409, спрямовані на проведення в країні масштабної енергомодернізації.

Нагадаємо, очікується, що прийняття вищезгаданих законопроектів дасть змогу поетапно зменшити енергоспоживання бюджетних установ на 20–40 % і досягти економії споживання та, відповідно, імпорту газу в об'ємі близько 1 млрд куб. м на рік. Крім того, очікуваний обсяг новостворюваного інвестиційного ринку становитиме понад 200 млрд грн та охоплюватиме майже 100 тис. потенційних замовників – бюджетних закладів. При цьому запропонована модель не потребуватиме використання бюджетних коштів і впроваджуватиметься виключно за рахунок приватних інвесторів.

ЄБРР брав активну участь у розробці проектів закону. В. Галасюк підкреслив важливість міжнародної експертизи організації в процесі якісної та ефективної підготовки документів у стислі терміни.

Як зазначалося під час зустрічі, під реалізацію цих законопроектів ЄБРР уже на першому етапі буде виділено 50 млн євро. Крім того, планується розширити фінансування до 200–500 млн дол. США.

За словами голови комітету, прийняття законопроектів матиме відчутно позитивне значення для держави. «Для країни правильніше та вигідніше створювати нові ринки та інвестиційні можливості, аніж шукати “легкі” шляхи “затягування пасків” та позичань», – наголосив В. Галасюк.

Передбачається, що пакет законопроектів розглядатиметься Верховною Радою України в другому читанні вже в четвер, 9 квітня (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 3.04*).

У Комітеті з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування відбулася зустріч голови комітету С. Власенка з керівником групи дружби з Україною сенату Французької Республіки, головою Комісії сенату Французької Республіки з питань економіки, сталого розвитку та впорядкування територій Е. Моресм.

Голова комітету поінформував про предмет відання комітету, головні

напрями його роботи, коло завдань, які доводиться розв'язувати під час нещодавно започаткованої в Україні масштабної реформи системи місцевого самоврядування з кардинальним розширенням і зміцненням повноважень найбільш наближених до людей ланок публічної влади. При цьому серед основних завдань комітету він назвав роботу з опрацювання законопроектів для наступного розгляду Верховною Радою України, моніторинг впровадження Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», широке використання європейського досвіду при реформуванні.

Сенатор Е. Морей запевнив керівника комітету у всілякій підтримці пропозицій та ініціатив щодо конкретного змісту співпраці та повідомив, що найближчими тижнями сенат Французької Республіки ратифікує Угоду про асоціацію між Україною та ЄС (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 3.04).

Комітет з питань європейської інтеграції провів виїзне засідання в Луганській області. Під час візиту народні депутати зустрілися зі студентами Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля в Сєвєродонецьку та Луганського національного університету ім. Т. Шевченка в Старобільську, з громадськістю, представниками бізнесу області і відвідали бійців АТО.

Голова комітету І. Геращенко зазначила, що дуже важливо, щоб політики, народні депутати частіше бували на Донбасі, який нині потребує особливої уваги. Також вона зазначила, що євроінтеграція сьогодні потребує більш активної інформаційної політики з боку держави.

За підсумками виїзного засідання члени Комітету з питань європейської інтеграції ухвалили рішення звернутися до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів з пропозицією активізувати інформаційну роботу щодо роз'яснення населенню переваг Угоди про асоціацію, активізувати роботу щодо адаптації законодавства, зокрема в економічному й промисловому секторах (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 6.04).

Експерти Венеціанської комісії наголошують, що за нинішньої корумпованої правоохоронної та судової системи в Україні повне скасування депутатської недоторканності є абсурдом. Про це в ефірі 5 каналу сказала заступник Голови Верховної Ради О. Сироїд, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1455301-eksperti-venetsianskoyi-komisiyi-proti-povnogo-skasuvannya-deputatskoyi-nedotorkanosti-o-siroyid>).

Нардеп нагадала, що за всю історію функціонування українського парламенту надходило лише шість звернень від Генеральної прокуратури про скасування депутатської недоторканності, п'ять з яких Верховна Рада задовольнила. «Коли ми кажемо про повне скасування депутатської недоторканності, то ми повинні розуміти, хто є судді. Якщо ми її скасовуємо,

то це означає, що депутат є цілковито вразливий для правоохоронної системи», – зазначила вона.

О. Сироїд розповіла, що експерти Венеціанської комісії почали бити на сполох, коли отримали наш законопроект про повне скасування депутатської недоторканності. «Вони кажуть: схаменіться, ви не зможете працювати, як народні депутати, вас затримають на першому політичному замовленні. За такої корумпованої правоохоронної та судової системи повне скасування депутатської недоторканності є абсурдом. На це не йдуть навіть дуже демократичні в цьому сенсі держави», – наголосила нардеп.

Нагадаємо, Прем'єр-міністр України А. Яценюк висловив думку, що у ВР знайдеться достатня кількість голосів, щоб скасувати свою повну депутатську недоторканність.

Крім того, міністр юстиції П. Петренко повідомив, що Конституційний Суд погодиться скасувати депутатську недоторканність (*УНН* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1455301-eksperti-venetsianskoyi-komisiyi-proti-povnogo-skasuvannya-deputatskoyi-nedotorkanosti-o-siroyid>). – 2015. – 6.04).

В Верховній Раді хочат отстранити А. Яценюка от должности.

Прем'єр А. Яценюк должен быть отстранен от должности на период парламентского расследования обвинений в коррупции. Об этом заявил депутат Верховной Рады от Блока П. Порошенко С. Каплин. По его словам, депутаты будут блокировать трибуну парламента, пока не будет решения о создании комиссии по расследованию злоупотреблений в правительстве.

«Мы убеждены, что ...А. Яценюк должен быть отстранен от выполнения обязанностей Премьер-министра. Это будет сделано в рамках голосования и после принятия решения Верховной Рады о создании комиссии, которая должна расследовать громкие заявления Гордиенко», – сказал С. Каплин. По его словам, Н. Гордиенко, который возглавлял Государственную финансовую инспекцию Украины, был отстранен А. Яценюком, потому что, по мнению А. Яценюка, проявлял большую активность в антикоррупционном расследовании.

Ранее Н. Гордиенко сообщил, что в ходе проверок и ревизий Госфининспекция выявила хищения правительством А. Яценюка более чем на 7 млрд грн. Напомним, А. Яценюк утверждает, что при нем коррупция в правительстве полностью уничтожена и осталась только на среднем и низшем звене государственного управления (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 3.04).

У парламенті зареєстровано проект постанови Верховної Ради, яким пропонується визнати геноцидом загибель і переселення вірменів в Османській імперії 1915 р., передає кореспондент УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1455156-vr-zaproponuvati-viznati-genotsidom>

zagibel-ta-pereselennya-virmen-v-osmanskiy-imperiyi).

«Визнати масові знищення вірмен у 1915–1922 рр. в Османській імперії геноцидом вірменського народу. Днем пам'яті жертв геноциду вірменського народу встановити 24 квітня», – зазначено в проекті постанови.

Ініціатором законопроекту виступив депутат Верховної Ради В. Барвіненко.

Пропозиція обґрунтовується тим, що подібні рішення ухвалили уряди Уругваю, Аргентини, Венесуели, Канади, Росії, Франції, Італії, Швейцарії, Швеції, Греції, Словаччини, Нідерландів, Бельгії, Ватикану, Лівану, Кіпру, Польщі, Литви, Чилі та інших країн.

Водночас у пояснювальній записці зазначається, що 1987 р. Європарламент прийняв рішення щодо кваліфікації подій 1915–1922 рр. як геноциду вірменського народу. Тоді ж аналогічним рішенням підкомісія ООН з прав людини у 1987 р. визнала геноцид вірмен 1915 р. в Османській імперії.

Зазначимо, Вірменія не визнає голодомор українців 1932–1933 рр. геноцидом. Туреччина категорично заперечує факт цілеспрямованого винищення вірмен Османською імперією за релігійною та національною ознакою і вдається до дипломатичних демаршів проти країн, які визнають загибель вірмен у той період геноцидом (*УНН* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1455156-vr-zaproponovali-viznati-genotsidom-zagibel-ta-pereselennya-virmen-v-osmanskiy-imperiyi>). – 2015. – 6.04).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко вніс до Верховної Ради України проект закону про правовий режим воєнного стану. Відповідний документ зареєстровано на сайті парламенту під № 2541 (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/3499505-poroshenko-prosyt-vnesty-pravky-do-zakonu-pro-voiennyi-stan>).

Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту, передбачається збільшити перелік і деталізувати зміст заходів воєнного стану, ввести гарантії діяльності Президента України, Верховної Ради України, чіткіше врегулювати порядок запровадження та скасування правового режиму воєнного стану, нормувати порядок діяльності та повноваження військового командування, органів державної влади в умовах дії воєнного стану, військових адміністрацій – тимчасових державних органів, створюваних Президентом України на територіях, на яких запроваджено військовий стан, для забезпечення дії Конституції і законів України, забезпечення разом з військовим командуванням введення та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, громадського порядку й безпеки, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян.

За законопроектом в Україні або в окремих її місцевостях, де введено

воєнний стан, військове командування разом з військовими адміністраціями (у разі їх утворення. – Прим. ред.) можуть самостійно або із залученням органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування вводити і здійснювати заходи правового режиму воєнного стану, але виключно в межах часових обмежень конституційних прав і свобод людини та громадянина, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, передбачених Указом Президента України про введення воєнного стану.

Нагадаємо, на засіданні Ради національної безпеки і оборони 18 лютого П. Порошенко пропонував внести зміни до Закону України «Про військовий стан» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 6.04).

Указом Президента України від 6 квітня головою Запорізької обласної державної адміністрації призначено Г. Самардака.

Нового голову Запорізької ОДА громадсько-політичному активу області представив перший заступник глави Адміністрації Президента України В. Ковальчук. «Запорізька область на сьогодні є однією зі стратегічних точок оборони країни. Вона розташована між двома окупованими територіями – Кримом і Донецьком та практично межує із зоною проведення АТО. Тому вибір надійного керівника області є надзвичайно важливим не лише для Запоріжжя, але й для всієї України», – зазначив В. Ковальчук.

Серед головних викликів, що стоять перед новим головою Запорізької ОДА, перший заступник глави АПУ назвав організацію підтримки та соціального забезпечення демобілізованих, побудову фортифікаційних споруд, повне інформування громадян про надання субсидій і боротьбу з корупцією (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2015. – 6.04).

Міністри закордонних справ країн «нормандського формату» розглянуть можливість розміщення миротворців в Україні, зазначив Президент П. Порошенко в інтерв'ю 5 каналу.

Президент розповів, що спочатку реакція міжнародних партнерів на ініціативу розміщення миротворчої місії була негативною, оскільки нібито це не передбачено мінськими домовленостями, уже працює місія ОБСЄ і цього достатньо. Однак, як наголосив П. Порошенко, завдяки кропіткій роботі дипломатів це питання було винесене на обговорення. Зокрема, відбулися консультації міністра закордонних справ України з Генсеком ООН Пан Гі Муном.

«Миротворці мають стояти в буферній зоні лінії зіткнення і кордону, а ОБСЄ – перевіряти дотримання виконання мінських домовленостей по всій окупованій території», – наголосив глава держави. Він упевнений, що співпраця з ОБСЄ, збільшення кількості місії та розширення мандата й технічного оснащення гарантуватимуть стале припинення вогню, надійне

виведення іноземних військ і звільнення всіх заручників (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2015. – 4.04).

Президент П. Порошенко наголосив на важливості прискорення формування Вищої ради юстиції та проведення судової реформи в цілому.

Глава держави розповів в інтерв'ю 5 каналу, що 3 квітня під час зустрічі з керівниками фракцій коаліції наголосив на тому, що Верховна Рада має проголосувати за свою квоту й обрати членів Вищої ради юстиції. У свою чергу Президент уперше оголосив відкритий і публічний конкурс, який раніше проводився в закритому режимі, щоб негайно призначити свою квоту у ВРЮ.

«Одразу ж після цього у Вищій раді юстиції стався потоп – виявляється, залило особові справи всіх суддів-порушників», – повідомив Президент. Він наголосив: «Дав доручення Службі безпеки України, було забезпечено зберігання цих документів. Хочу запевнити, що судові справи суддів, як і рукописи, не горять та не тонуть. Їх ці потопа чи пожежі не врятують, а Вища рада юстиції буде сформована найближчим часом».

Президент нагадав, що ухвалений Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд» дав можливість сформувати Вищу раду юстиції, Вищу кваліфікаційну комісію суддів і запроцювати критеріям відповідальності суддів за прийняття неправомірних рішень, у тому числі за звільнення злочинців на волю.

Глава держави висловив сподівання, що наступного тижня буде прийнятий закон про обмеження права суддів звільняти під заставу підозрюваних у корупції та в тяжких злочинах (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2015. – 4.04).

Президент П. Порошенко відвідав навчальний центр Національної гвардії України, де оглянув новітні зразки озброєння та військової техніки вітчизняного виробництва.

Звертаючись до присутніх після огляду техніки, глава держави наголосив на важливості зміцнення обороноздатності країни. «Незважаючи на те що ми залишаємось прихильниками мирного розвитку подій, порох треба тримати сухим та маємо забезпечити найвищий рівень боєготовності українського війська, – сказав Президент. – Ми надолужуємо те, чим 23 роки не займалася держава, відновлюємо те, що 23 роки руйнувалося».

П. Порошенко зазначив, що для виконання цього завдання підприємства оборонного комплексу працюють на повну потужність: вони виготовляють сучасні бойові модулі, високоточну зброю та налагодили виробництво боєприпасів. «Точність, надійність – це те, що сьогодні характеризує українську зброю», – сказав Президент. Він також зазначив, що безпілотники

українського виробництва, системи управління артилерійським вогнем, системи протиповітряної оборони значно посилять ЗСУ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 4.04*).

Президент П. Порошенко провів робочу нараду з лідерами фракцій, які входять до парламентської коаліції. Глава держави наголосив на необхідності активізувати роботу над законопроектами, які потрібні для виконання Коаліційної угоди, а також були напрацьовані на Національній раді реформ, щоб прискорити процес реформування держави.

П. Порошенко також наголосив на своїй принциповій позиції щодо приватизації державних підприємств, які не впливають на державну безпеку й можливість продажу яких підвищить інвестиційну привабливість України. «Думаю, що ми маємо продовжити процес проведення прозорих і ефективних конкурсів з приватизації, але обмежити участь бенефіціарів, які мають російське походження», – сказав П. Порошенко.

Крім того, глава держави закликав розглянути законопроект про скасування застави при скоєнні важких злочинів і корупції, щоб «заблокувати можливість злочинцям виходити під заставу». Глава держави зазначив, що розраховує на підтримку депутатської коаліції в цьому питанні.

Президент також наголосив на важливості волонтерських ініціатив щодо покращення постачання та забезпечення українського війська. «Все, що стосується безпеки та оборони, необхідно поставити пріоритетним і першочерговим для розгляду», – сказав він.

Глава держави наголосив, що Конституційна комісія, яка персонально вже сформована, розпочне роботу та проведе засідання вже на початку наступного тижня. Він закликав на політичному рівні зробити кроки щодо прискорення конституційної реформи, підкресливши необхідність децентралізації влади й скасування суддівської та депутатської недоторканності.

У зустрічі також узяли участь Голова Верховної Ради В. Гройсман і Прем'єр-міністр А. Яценюк (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2015. – 3.04*).

Конституційна комісія та парламент України вирішуватимуть як писати новий Основний закон. Але нова українська Конституція повинна бути написана в першу чергу народом України, наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час засідання Конституційної комісії в понеділок, 6 квітня.

А. Яценюк підкреслив, що Президент України «взяв на себе велику політичну відповідальність і як гарант Конституції прийняв рішення про початок конституційного процесу в країні». «У 2010 р. над українською

Конституцією було здійснено знущення. Без волі українського народу, без рішення Верховної Ради України, а через рішення Конституційного Суду була здійснена спроба узурпації влади, переписування Конституції, що призвело, в тому числі, до скоєних злочинів колишнім режимом В. Януковича і що усунуло народ України, легітимний орган, який представляє народ України, – парламент, від прийняття Конституції і забезпечення балансу влад в Україні», – наголосив він.

Глава уряду нагадав про працю митрополита А. Шептицького під назвою «Як будувати рідну хату»: «Зараз ми для цієї хати повинні написати статут. Український статут нової України, побудованої за європейським взірцем. Конституційній комісії й парламенту вирішувати, як писати цей статут і що в ньому повинно бути. Але дуже важливо, що нова українська Конституція повинна бути написана в першу чергу народом України». А. Яценюк зазначив, що позиція Президента України щодо проведення референдуму «є відповіддю на питання, хто буде писати Конституцію» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 6.04).

У новому Основному законі повинні бути відображені інтереси всієї країни – «від заходу до сходу», підкреслив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час засідання Конституційної комісії в понеділок, 6 квітня.

«Якщо ми кажемо про наш діалог зі сходом, то це діалог виключно з законно обраними представниками Сходу України, а не з російськими бандитами і терористами, – наголосив А. Яценюк. – Очікуємо виконання Росією мінських домовленостей і проведення чесних і прозорих місцевих виборів, які відповідають стандартам ОБСЄ і ODHR (Офіс ОБСЄ з демократичних інституцій та прав людини. – Прим. ред.), щоби інклюзивний діалог підготовки до змін до Конституції обов'язково залучав представників всієї країни».

Основний закон, підкреслив А. Яценюк, буде писати «український Президент, українська Конституційна комісія, український парламент, який потребує стійкої конституційної більшості в понад 300 голосів, щоб проголосувати за Конституцію, і український народ. Ні Москва, ні будь-хто інший не буде мати права розповідати нам, яка у нас повинна бути Конституція. Це наша країна і наша Конституція» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 6.04).

Ключове питання, яке має відобразитися в новій Конституції, – це баланс і відповідальність усіх гілок влади: «Баланс – це не тільки права, а й відповідальність трьох гілок влади і ключового інституту – Президента України», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у понеділок, 6 квітня, на засіданні Конституційної комісії.

Серед основних принципів нової Конституції глава уряду також назвав незалежну судову систему: «Це є основою для правової держави».

Конституція, за його словами, також має передбачати децентралізацію – «надання додаткових прав, повноважень і відповідальності територіальним громадам».

Зразком для цих реформ він назвав Польщу: «Вона стала однією з ключових країн Європейського Союзу, в тому числі завдяки не тільки економічним реформам, на кшталт тих, які проводяться сьогодні в Україні, але й широкій політичній реформі зі зміни Конституції, системи державної влади і управління» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 6.04).

А. Яценюк виступає за скасування повної недоторканності членів парламенту та суддів.

«Очікуємо, що парламент 300 голосами введе новий інститут індемнітету – скасує повну недоторканність як членів парламенту, так і судової гілки влади», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у понеділок, 6 квітня, на засіданні Конституційної комісії.

Він нагадав, що відповідний акт парламент України вже направив до Конституційного Суду.

А. Яценюк також нагадав, що чинна Конституція, за висновками міжнародних експертів, була взірцевою в частині основних положень щодо прав і свобод людини та громадянина: «Тепер необхідно забезпечити взірцеве виконання всього, що написано як в чинній Конституції України, так і в новій Конституції України, яка повинна бути схвалена народом України. Це буде той документ, який на майбутнє визначить, якою буде Україна. А Україна буде успішною європейською взірцевою демократичною державою» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 6.04).

Кабінет Міністрів України схвалив пакет законопроектів з реформування МВС, зокрема про створення нової національної поліції, яка, за словами урядовців, продемонструє іншу якість ставлення людини у формі до громадянина України.

Під час виїзного засідання Кабінету Міністрів України в Національній академії внутрішніх справ Прем'єр-міністр України А. Яценюк зазначив, що законопроекти з реформування МВС передбачають чіткі права й повноваження поліцейського: «Ми робимо великий крок у справжній реформі колишньої радянської системи міліції і перехід до європейської української поліції – за змістом, формою і за значенням».

Глава Кабінету Міністрів України наголосив, що запропонована урядом реформа передбачає долучення до лав національної поліції виключно через конкурс, а до її лав треба залучати українську молодь, яка «по-іншому вихована, яка має інше бачення, розмовляє іноземними мовами».

Національна поліція, підкреслив він, має продемонструвати «іншу якість відношення людини у формі до громадянина країни – повагу, відповідальність, допомогу і захист».

Прем'єр-міністр України А. Яценюк після завершення засідання оглянув і протестував автомобілі, придбані для нової патрульної української поліції, яка почне нести варту в Києві вже влітку цього року (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 6.04).

На сьогодні на єдиному казначейському рахунку 32 млрд грн – найбільша сума з 2005 р. Основні статті – це фінансування армії, заробітних плат, пенсій і субсидій для громадян України, повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк в інтерв'ю програмі «ТСН. Тиждень» на телеканалі «1+1».

А. Яценюк зазначив, що рік тому, коли він обійняв посаду Прем'єр-міністра України, у Державному казначействі України було 108 тис. грн: «Сьогодні на казначейському рахунку – 32 млрд грн. Це найбільша сума з 2005 р. Ми накопичили ці гроші за рахунок зміни податкової системи, за рахунок боротьби з корупцією».

Він підкреслив, що «дуже обережний у витрачанні бюджетних коштів». Основні статті використання цих коштів наразі, за словами глави уряду, – це в першу чергу фінансування армії, заробітних плат і пенсій: «Друге – це фінансування субсидій для громадян України. Фінансового ресурсу на даному етапі вистачає. Як далі буде розвиватися економіка – побачимо. Але зараз коштів вистачає».

Крім того, нагадав глава уряду, Україна отримала від Міжнародного валютного фонду перші 5 млрд дол. Частина з них, за його словами, є на рахунках Національного банку України для стабілізації валютного курсу. Інша частина коштів перебуває в резервах уряду України й призначена для зовнішніх виплат: «Ми не витрачаємо ці кошти на соціальні потреби, не маємо права. Але ті кошти, які ми мали б платити як зовнішні зобов'язання і виплачувати кредиторам, ми направляємо на армію, “«соціалку” й субсидії».

Глава уряду повідомив, що на фінансування субсидій у Державному бюджеті передбачено 24,5 млрд грн.

Він зазначив, що на сьогодні субсидії отримують близько 1,2 млн сімей: «Очікуємо, що після підвищення тарифів ця кількість зросте до 3 млн сімей. Ми розрахували таким чином, що нам вистачає грошей на субсидії навіть на 15 млн громадян. Якщо побачимо, що не буде вистачати, – ми обов'язково знайдемо ресурс в Державному бюджеті» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 5.04).

Уряд України пропонуватиме Верховній Раді України розглянути питання про підвищення розміру застави для підозрюваних у корупції осіб – до 10-кратного розміру від обсягу нанесених державі збитків. Щодо деяких категорій злочинів застава взагалі не передбачатиметься. Про це заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у суботу, 4 квітня, під час виїзного засідання уряду в Національній академії внутрішніх справ.

А. Яценюк повідомив, що Кабінет Міністрів на засіданні (4 квітня. – Прим. ред.) розглядатиме питання внесення змін до кримінально-процесуального законодавства «з тією метою, щоби корупціонери, які витягнули з державної кишені сотні мільйонів гривень, не виходили під заставу». «Уряд буде пропонувати парламенту розглянути питання про підвищення розміру застави до 10-кратного розміру від обсягу збитків, які нанесені державі, а по окремих категоріях злочинів – застави взагалі не буде», – наголосив глава уряду.

Він також повідомив, що на засіданні уряду будуть розглянуті чотири проекти законів щодо реформування системи Міністерства внутрішніх справ України: «Це рамковий законопроект про органи внутрішніх справ, про національну поліцію і ще два закони, які будуть додатково регулювати діяльність органів внутрішніх справ і нову європейську якість взагалі правоохоронної системи України».

А. Яценюк привітав курсантів Національної академії внутрішніх справ. Він підкреслив, що це майбутні працівники нової української поліції, яка буде створена урядом: «Вони очолять як боротьбу з корупцією в країні, так і захист українських громадян від посягань на їхнє життя та майно. Щоби кожен у країні відчував себе вільно і безпечно».

Уряд на засіданні також розглядатиме питання щодо встановлення для слідчих з особливо важливих справ Міністерства внутрішніх справ заробітних плат у розмірі 30 тис. грн. – «для кожного слідчого, який розслідує найбільш складні, найбільш резонансні справи». Це, за словами глави уряду, «дасть можливість слідчим ефективно працювати і дасть нам змогу розкрити кримінальні справи і побороти в тому числі корупцію в самій системі органів внутрішніх справ» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2015. – 4.04).

Шістдесят три слідчі ГСУ МВС, які розслідуватимуть особливо важливі справи щодо корупції, отримуватимуть зарплату в 30 тис. грн, А. Яценюк.

У суботу, 4 квітня, під час виїзного засідання в Національній академії внутрішніх справ уряд України ухвалив рішення про підвищення до 30 тис. грн заробітної плати слідчим в особливо важливих справах Головного слідчого управління Міністерства внутрішніх справ України.

Як підкреслив на засіданні Прем'єр-міністр України А. Яценюк, минулого тижня на розширеному засіданні колегії Міністерства внутрішніх справ України було заявлено про те, що слідчі в особливо важливих справах Головного слідчого управління Міністерства внутрішніх справ отримуватимуть по 30 тис. грн заробітної плати. «Шістдесят три слідчих за рішенням уряду будуть отримувати по 30 тис. грн заробітної платні – щоб зробити перший крок у реальній боротьбі з корупцією в самій системі МВС», – наголосив він.

«Боротьба з корупцією – це дерегуляція і зменшення повноважень влади.

Боротьба з корупцією – це належне розслідування кримінальних справ, доведення їх до суду і відповідальність, в тому числі тюремні терміни, визначені кримінальним кодексом. Боротьба з корупцією – це загальна економічна ситуація, у тому числі й рівень заробітних плат, грошового забезпечення, соціального, матеріального і медичного забезпечення для тих, хто воює проти мафії», – підкреслив А. Яценюк (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 4.04).

У суботу, 4 квітня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк оглянув і протестував автомобілі, придбані для нової патрульної української поліції.

А. Яценюк ознайомився з остаточним варіантом дизайну оперативного автомобіля для нової патрульної служби. Він поспілкувався з авторами дизайну, який переміг за результатами голосування серед громадян. Також ознайомився з електронним обладнанням, встановленим в авто, випробував автоматичну систему оформлення штрафів за порушення ПДР.

Глава уряду продемонстрував журналістам те, як виглядатиме адміністративний протокол про порушення Правил дорожнього руху. Він зазначив, що такий протокол заповнюватиметься «буквально кілька секунд» і друкуватиметься безпосереднього в поліцейській машині. У ньому зазначатиметься номер протоколу, дата, за якою статтею відбувається адміністративне стягнення за порушення ПДР, особа, транспортний засіб і сума платежу.

А. Яценюк разом з міністром внутрішніх справ А. Аваковим сів в один з автомобілів і проїхав вулицями Києва.

Глава уряду повідомив журналістам, що таких автомобілів для Києва придбано вже 300, загалом по Україні їх є 2 тис.: «Далі будемо ще купувати». Ці авто, за словами А. Яценюка, споживають 5 л палива на 100 км, є «дуже ефективними і повністю обладнані новітніми електронними засобами навігації й контролю», що дає змогу автоматично ідентифікувати порушників.

Глава уряду зазначив, що авто були придбані спільно з урядом Японії, кошти були виділені з передбачених Кіотським протоколом. Авто були придбані в Японії та поставлені до України (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 4.04).

Кабінет Міністрів затвердив перелік державних підприємств, які підлягають приватизації у 2015 р., додавши до нього порти, ПАТ «Українське Дунайське пароплавство» та ряд інших держпідприємств. Про це йдеться в урядовій постанові, що була затверджена минулого тижня. Документ є в розпорядженні ЕП.

У документі зазначається, що таке рішення обумовлене необхідністю оптимізації державного сектору економіки та залучення коштів приватних інвесторів у розвиток підприємств. «Їх подальше збереження у державній

власності є недоцільним», – наголошується в пояснювальній записці до документа.

За пропозиціями уповноважених органів управління до переліку державного майна, що підлягає приватизації, було включено 342 об'єкти. Зокрема, у добувній промисловості серед них фігурує державний концерн «Укрторф», відокремлений підрозділ шахтоуправління «Нововолинське» ДП «Волиньвугілля», шахта «Південнодонбаська № 3 ім. Сургая», шахта «Дмитрова» ДП «Красноармійськвугілля», шахта «Центральна» ДП «Красноармійськвугілля», відокремлені підрозділи ДП «Львіввугілля» та ін.

Також у списку є пакет акцій 16,5 % шахти ім. Засядька та 50,5 % ТОВ «Керамнадра».

В енергетичній галузі це: Центренерго – 78 % акцій, Донбасенерго – 25 %, Херсонська ТЕЦ, Одеська ТЕЦ, Миколаївська ТЕЦ і пакети акцій обленерго.

У нафтогазовій галузі – пакети акцій міськгазів.

У сільськогосподарській галузі – ДП «Конярство України» (близько 40 тис. га землі), Яготинський цукровий завод, ДП «Чутове» та ін.

У транспортній галузі: Гайворонський тепловозремонтний завод, Івано-Франківський локомотивремонтний завод, ТОВ «Торговий флот Донбасу», авіакомпанія «Горлиця», авіаційне підприємство «Універсал авіа».

У будівельній галузі: ПАТ «Дніпрометробуд».

У хімічній промисловості: «Сумихімпром», Одеський припортовий завод, АК «Свема».

Також у списку фігурує ПАТ «Президент готель», ПАТ «Атомпрофоздоровниця», ПАТ «Укрнафтопродукт».

У тому числі в цьому списку фігурують підприємства, які були виключені з переліку об'єктів державної власності, що не підлягають приватизації. Зокрема, ідеться про 13 портів, ПАТ «Українське Дунайське пароплавство», українська будівельна корпорація «Укрбуд» та ін. *(Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2015. – 6.04).*

Український уряд розпочав всеохопну реформу транспортної інфраструктури країни.

В Україні розпочато широкомасштабні заходи щодо покращення й приведення до європейських норм транспортної інфраструктури країни. Реформи уряду запровадять європейські підходи в дорожній, залізничній, авіаційній, морській і річковій галузях країни.

У Кабінеті Міністрів України наголошують, що прийнято рішення задіяти принципи «Відкритого неба» на території аеропорту «Львів». Відтепер аеропорт у західній частині України відкрито в односторонньому порядку для всіх перевізників на основі двосторонніх договорів, завдяки чому «Львів» отримає можливість повернути втрачені потоки та бути достатньо завантаженим.

Наразі відбувається глобальне реформування залізниці. Зокрема, триває

незалежна оцінка активів Укрзалізниці, робота з розробки нового закону про залізничний транспорт. Водночас розпочато роботу зі стабілізації технічного стану рухомого складу й колійного господарства тощо.

Міністр інфраструктури України А. Пивоварський заявив на черговому брифінгу в Будинку уряду, що задля створення європейських доріг в Україні розпочато процес децентралізації системи управління дорожнім господарством. Місцевим громадам буде передано територіальні та місцеві дороги, гроші на їх утримання й техніку для обслуговування.

Міністр поінформував, що розроблено програму подальших реформ у морській галузі, а також триває підготовка проекту закону про внутрішній річковий транспорт, який дасть змогу частково «розвантажити автомобільні дороги і запустити ріки» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 3.04).

Віце-прем'єр-міністр, міністр культури України В. Кириленко провів нараду щодо міжвідомчої координації проведення ЗНО-2015.

Відмічалось, що 2015 р. уперше за останні п'ять років уряд у повному обсязі профінансував заходи, пов'язані з проведенням зовнішнього незалежного оцінювання. Для проходження ЗНО зареєструвалося майже 300 тис. осіб, з них понад 19 тис. заявок подано від осіб, які проживають у Донецькій і Луганській областях та планують вступати на навчання до українських ВНЗ. Водночас цього року проведення тестів ускладнене безпековим компонентом, якому буде приділено спеціальну увагу не лише на територіях, суміжних з непідконтрольними українській владі, але й у всіх областях Півдня та Сходу України. Ідеться про забезпечення можливостей скласти тести для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій: їх перевезення, розміщення поблизу пунктів тестування, а також спрощення процедури перетину лінії зіткнення в межах Донецької та Луганської областей для зареєстрованих учасників ЗНО та супроводжуючих (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2015. – 3.04).

З 7 квітня 2015 р. громадяни України зможуть отримувати довідки від Мін'юсту в режимі онлайн. Нові електронні сервіси відомство впровадило після ліквідації Державної виконавчої та Державної реєстраційних служб. Про це в ефірі телеканалу «Україна» повідомила перший заступник міністра юстиції України Н. Севостьянова, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1455293-minyust-vid-zavtra-vidavatime-online-dovidki>).

«Уже прийнято перші акти, які направлені на реформи реєстраційної та виконавчої функції держави. Якщо ми говоримо про виконавчу службу, то ми виступаємо за ініціативу по змішаному виконанню рішень і залучення приватних виконавців. А по реєстраційній службі можемо сказати, що завтра (7 квітня. – Прим. ред.) ми представимо наші нові електронні сервіси, які

будуть доступні на сайті Міністерства юстиції. Це – електронні довідки, які можна отримали онлайн, не стоячи в чергах, в себе вдома за комп'ютером», – повідомила Н. Севостьянова.

Як повідомляв раніше УНН, Кабінет Міністрів ліквідував Державну реєстраційну службу та Державну виконавчу службу, поклавши їхні повноваження на Міністерство юстиції. Уряд також ухвалив віднести цілісні майнові комплекси державних підприємств «Інформаційно-ресурсний центр» і «Державний інститут комплексних техніко-економічних досліджень» до сфери управління Мін'юсту (*УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1455293-minyust-vid-zavtra-vidavatime-onlayn-dovidki>). – 2015. – 6.04*).

Представники східних областей зможуть бути представлені в Конституційній комісії за умови проведення на Донбасі легітимних і прозорих виборів. Про це в ефірі телеканалу «Україна» розповіла перший заступник міністра юстиції України Н. Севостьянова, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1455289-u-minyusti-nazvali-umovi-zaluchennya-predstavnikiv-donbasu-do-skladu-konstitutsiynoyi-komisiyi>).

«На сьогодні, я вважаю, це дуже гарна альтернатива створення просто комісії в рамках парламенту, оскільки тут будуть залучені експерти всіх рівнів. На це питання (залучення представників східних територій України. – Прим. ред.) ми знайдемо відповідь у рамках роботи комісії, оскільки сьогодні було тільки перше засідання», – зазначила Н. Севостьянова.

Нагадаємо, голова так званої народної ради самопроголошеної Донецької народної республіки А. Пургін закликав Президента України П. Порошенка ввести до складу Конституційної комісії представників самопроголошених ДНР і ЛНР (*УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1455289-u-minyusti-nazvali-umovi-zaluchennya-predstavnikiv-donbasu-do-skladu-konstitutsiynoyi-komisiyi>). – 2015. – 6.04*).

Депутат Верховної Ради, лідер «Правого сектора» Д. Ярош назначен советником главнокомандующего Вооруженных сил Украины. Об этом говорится в сообщении Украинского кризисного медиа-центра, передает УНН (<http://korrespondent.net/ukraine/3500014-yarosh-naznachen-sovetnykom-hlavnokomanduuisheho-vsua>).

«Начальник Генерального штаба В. Муженко и проводник Добровольческого украинского корпуса договорились о назначении Д. Яроша советником главнокомандующего ВСУ. Также определен формат сотрудничества ДУК с Вооруженными силами Украины. Об этом Муженко и Ярош договорились вчера (4 апреля. – Прим. ред.) во время встречи в Генеральном штабе ВСУ», – говорится в сообщении медиа-центра.

Действующим главнокомандующим Вооруженных сил Украины является начальник Генштаба В. Муженко (*Корреспондент.net*

(<http://korrespondent.net>). – 2015. – 5.04).

Міністерство інформаційної політики запровадило кримськотатарську версію офіційного сайту. «Зважаючи на те, що в діяльності Міністерства інформаційної політики України питання Криму є окремо виділеною ключовою програмою, починаючи від сьогоднішнього дня офіційний сайт Міністерства інформаційної політики матиме ще й кримськотатарську версію», – заявив міністр інформаційної політики Ю. Стець.

Нагадаємо, що Міністерство інформаційної політики запровадило окрему програму з інформаційної політики Криму, у рамках якої було проанонсовано запуск кримськотатарської версії офіційного сайту відомства (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2015. – 2.04).*

ПОЛІТИКА

Голова спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні посол Е. Апакан закликав усі сторони конфлікту забезпечити тривале припинення вогню. Про це повідомляє УНН з посиланням на прес-службу місії.

Так, Е. Апакан зазначив, що він глибоко стурбований долею людей, яких торкнувся цей тривалий конфлікт, особливо тих, хто втратив своїх близьких або був змушений залишити свої оселі. «Понад 6 тис. людей загинули і понад 1 млн втратили свої домівки від початку конфлікту, – сказав Е. Апакан. – Переселенці, як і багато інших людей по всій країні, стикаються з невизначеністю і незахищеністю. Часто їм не вистачає їжі, притулку, доступу до медичних послуг та інших базових потреб. І тому я закликаю всі сторони відзначити ці Великодні свята шляхом посилення зусиль задля забезпечення ефективного та сталого припинення вогню, яке б тривало не лише у період свят, але й у майбутньому».

Як повідомляв УНН, за словами речника місії ОБСЄ в Україні М. Боцюрківа, на Сході України розгорнулася гуманітарна катастрофа: «Я хочу звернути вашу увагу на питання гуманітарної катастрофи, яка розгортається у нас на очах на Сході України. Наші спостерігачі відвідали (східні регіони. – Прим. ред.) і говорили у своїх звітах, що обстановка в багатьох частинах Донецької та Луганської областей погіршується. У багатьох селах ми бачили зруйновані лікарні, немає ліків. Багато дітей, які залишилися в регіоні, перебувають просто в шоковому стані, їм ніде грати, вчитися. У людей немає доступу до соціальної допомоги» (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 5.04).*

Імплементация мінських домовленостей відбувається надто повільно, зазначають у МЗС Німеччини. Мінські домовленості виконуються, хоча їх імплементация могла б відбуватися швидше. Про це заявив голова МЗС Німеччини Ф.-В. Штайнмайер, повідомило МЗС Німеччини у Twitter.

«Імплементация мінських домовленостей залишається дуже повільною. Однак певною мірою ситуація все ж заспокоїлася», – сказав він.

Раніше голова МЗС Німеччини закликав сторони конфлікту негайно припинити бойові дії на Донбасі і висловив заклопотаність у зв'язку з ескалацією конфлікту.

Як повідомлялося, другий Президент України Л. Кучма вважає, що Москва не демонструє бажання встановити на Сході України мир (*Левий берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 3.04).

Главы сепаратистов А. Захарченко и И. Плотницкий заявили канцлеру Германии А. Меркель и президенту Франции Ф. Олланду, что Украина не выполняет минские соглашения. Сообщается, что они направили руководителям правительств соответствующее письмо, пишет ТАСС (<http://korrespondent.net/ukraine/3499714-hlavy-separatystov-pozhalovalys-merkel-y-ollandu-na-kyev>).

А. Захарченко и И. Плотницкий утверждают, что Украина нарушает п. 8 минских соглашений, не возобновляя выплаты на оккупированных территориях. «Выплаты не возобновляются, а представители украинского руководства дезинформируют мировую общественность ложными заявлениями о технической невозможности возобновить социальные выплаты, – отмечается в обращении. – Никаких технических препятствий для возобновления выплат из Пенсионного фонда и других социальных фондов Украины населению Донбасса нет».

Также в своем письме руководители так называемых ДНР и ЛНР апеллируют к ст. 6 и 116 Конституции и просят А. Меркель и Ф. Олланда повлиять на руководство Украины.

Накануне сообщалось, что Министерство юстиции обжалует решение Киевского апелляционного админсуда о соцвыплатах на оккупированных территориях Луганской и Донецкой областей.

Напомним, в начале ноября правительство отменило выплаты пенсий и социальных пособий в зоне АТО. Сообщалось, что выплата на подконтрольных самопровозглашенных ДНР и ЛНР территориях Донбасса будут возобновлены только после их освобождения (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 4.04).

Росія перед закінченням терміну європейських санкцій у липні може спробувати «вбити клин у західні зусилля з вироблення консенсусу» і

вплинути на деякі країни в питанні про санкції. Про це заявив уповноважений уряду ФРН з питань співпраці з Росією Г. Ерлер, пише Deutsche Welle.

За його словами, Європі необхідно зберігати єдиний курс у конфлікті навколо України: «Збереження консенсусу всередині ЄС є вирішальним моментом у пошуку політичного рішення. Євросоюз буде мати вагу і сприятиматися всерйоз лише в тому випадку, якщо буде говорити одним голосом».

У числі країн, на які може вплинути РФ, соціал-демократичний політик назвав Угорщину, Болгарію та Грецію, які, за його словами, традиційно тісніше пов'язані з Росією.

Г. Ерлер застеріг грецьке керівництво від спроб пов'язати санкції проти Росії з конфліктом між Афінами і ЄС навколо погашення заборгованості, попередивши, що «розігрування такої карти явно не додасть Греції друзів».

Нагадаємо, раніше Г. Ерлер пригрозив Росії ізоляцією (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2015. – 6.04).

Військові інструктори 20 квітня прибудуть в Україну для підготовки військових на Яворівському полігоні.

Починаючи з 20 квітня, на Яворівському полігоні працюватимуть американські інструктори для підготовки українських військових до ведення бойових дій. Про це заявив в інтерв'ю «Голосу Америки» заступник глави Адміністрації Президента В. Чалий (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/3499635-stalo-vidomo-koly-viiskovi-instruktory-ssha-pryidut-v-ukrainu>).

Відповідаючи на запитання про те, як західні фахівці оцінюють нинішній рівень підготовки української армії, В. Чалий зазначив, що чув з їхнього боку тільки високі оцінки.

Раніше США підтвердили готовність проводити тренування для 780 українських військових Нацгвардії. Повідомлялося, що Пентагон розробив військово-навчальний план, щоб навчити українських військових проводити внутрішні оборонні операції (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net)*. – 2015. – 4.04).

Посол США в Україні (2003–2006 гг.) Д. Хербст назвав публичные аресты украинских чиновников «показухой». Об этом он сказал в интервью телеканалу «Интер», передает УНН.

«Это в определенном смысле показуха, просто шоу. Это не обязательно плохо, но нельзя сказать, что это хорошо», – сказал Д. Хербст. В то же время он добавил, что подобные вещи происходят и в США. «Когда прокуроры узнают, что богатый бизнесмен сделал что-то плохое, они фотографируются с ним и одевают на него наручники, когда на самом деле в этом нет необходимости», – подчеркнул Д. Хербст. Он отметил, что важно остановить

коррупцию. «Мы пока не видели реальных шагов против коррупции. Вам нужны реальные действия, а не шоу», – добавил он.

Напомним, ранее еврокомиссар по вопросам европейской политики соседства и переговоров о расширении Й. Хан отметил прогресс Украины в борьбе с коррупцией (*Телеграф* (<http://telegraf.com.ua/ukraina/politika/1827566-herbst-nazval-arestyi-ukrainskih-chinovnikov-pokazuhoy.html>)). – 2015. – 6.04).

Президент непризнанной ПМР Е. Шевчук призвал Киев отвести вооруженные формирования от границы и прекратить нагнетание обстановки.

Как заявил президент непризнанной Приднестровской молдавской республики в интервью журналу «Коммерсант-власть», опубликованном в понедельник, со стороны Украины не прекращаются попытки нагнетания напряженности на приднестровско-украинской границе, в частности украинская сторона продолжает не пускать через границу российских граждан мужского пола (в Приднестровье живет около 140 тыс. граждан РФ) (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3500089-lyder-prydnestrovia-pryzval-kyev-ne-nahnetat-obstanovku>).

«Мы готовы к добрососедским отношениям, конструктивному сотрудничеству, надеемся на то, что наши партнеры в Украине, по крайней мере те, кто принимает решения, понимают всю глубину ответственности за ситуацию, и призываем украинские власти отвести вооруженные формирования от границы и не нагнетать обстановку. Приднестровье, в свою очередь, не концентрирует никаких подразделений на границе, несмотря на сложность складывающейся обстановки», – сказал Е. Шевчук.

Ранее пресс-служба Комитета госбезопасности ПМР сообщила, что украинский военнослужащий открыл огонь по двум приднестровцам, которые, возвращаясь домой, пытались пересечь границу Украины с Приднестровьем вне пункта пропуска. Один из них был тяжело ранен.

Кроме того, глава Приднестровья прокомментировал заявления о «приднестровизации» Востока Украины, которые появились после заключения минских договоренностей. По его словам, такие высказывания допускают только из-за желаний некоторых политических кругов в Украине втянуть Приднестровье в этот конфликт.

Также Е. Шевчук отметил, что у Приднестровья никаких официальных контактов с самопровозглашенными Донецкой и Луганской народными республиками на сегодняшний день не существует (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2015. – 6.04).

В Одесі в понеділок, 6 квітня, відбулося установче засідання Народної ради Бессарабії. Про це повідомляє прес-служба новоствореної організації, передає УНН з посиланням на Comments.UA

(<http://www.unn.com.ua/uk/news/1455303-narodnu-radu-bessarabiyi-stvorili-v-odesi>).

Як повідомили в прес-службі, рада була заснована як представницький орган з метою захисту інтересів національних громад Бессарабії. Лідером Народної ради став голова Співки придністровців України Д. Затуливітер.

Наголошується, що на засіданні були присутні представники семи ключових бессарабських громад: болгарської, гагаузької, російської, української, циганської, молдавської та польської.

У цьому заході взяли участь близько 100 делегатів, серед присутніх були депутати місцевих рад Одеської області, громадські діячі та журналісти. Також був присутній лідер молодіжного крила болгарської партії «Атака» С. Проїнов, лідер партії «Патріоти Молдови» М. Гарбуз, экс-депутат парламенту Республіки Молдова Г. Петренко та ін.

За підсумками засідання делегати прийняли Маніфест Народної ради Бессарабії. У документі, зокрема, зазначається: «Ми патріоти нашого краю і від нас залежить його майбутнє. Народна рада – це нова форма самоорганізації бессарабців. Наш голос почують усі. Наші дії оцінять люди й історики. Кожен день Народної ради Бессарабії буде днем боротьби і звершень» (УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1455303-narodnu-radu-bessarabiyi-stvorili-v-odesi>). – 2015. – 6.04).

Намерение украинских властей уравнивать коммунизм и нацизм противоречит международному праву и решениям Нюрнбергского трибунала, написал представитель Министерства иностранных дел России К. Долгов (<http://korrespondent.net/world/russia/3499948-v-moskve-nazvaly-tsynuchnyum-uravnenye-kyevom-kommunizmu-y-natsyzma>).

«Киев хочет теперь официально уравнивать коммунизм и нацизм, запретив пропаганду обоих», – написал К. Долгов в Twitter.

Напомним, правительство Украины подготовило законопроект о запрете нацистской и коммунистической идеологий. Рада намерена запретить коммунистическую идеологию к 9 мая. Днем ранее Киевский окружной административный суд снял с рассмотрения иск Министерства юстиции о запрете КПУ. В Минюсте подобный шаг назвали саботажем (Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 5.04).

Міністр закордонних справ Росії С. Лавров вважає, що конституційна реформа в Україні має бути узгоджена з Луганськом і Донецьком. Про це він сказав на прес-конференції в Москві, коментуючи заяву Президента П. Порошенка про те, що Україна залишиться унітарною країною з однією державною мовою, повідомляє УНІАН.

«У мінських домовленостях йдеться про те, що конституційна реформа, включаючи закріплення в ній особливого статусу Донбасу, повинна здійснюватися за погодженням і за згодою Луганська та Донецька», –

стверджує С. Лавров. За його словами, за цим «нормандський формат» зобов'язався стежити, щоб усе відбувалося в контексті мінських угод.

«Там не сказано про унітарність, українську мову (як єдину державну. – Прим. ред.), там є перелік питань, закріплених у документі, схваленому главами держав, який повинен обов'язково фігурувати в конституційній реформі – узгодженість з Донецьком і Луганськом», – сказав С. Лавров.

Він додав, що в цьому документі є питання мови, фінансової та економічної децентралізації, виборчих повноважень, питання «особливих зв'язків цих територій» з РФ. «Звичайно, “нормандська четвірка” буде моніторити як саме цей документ виконується. У нас серйозну заклопотаність викликає та обставина, що закон про особливий статус був прийнятий не відповідно до зобов'язань, які Україна взяла на себе в Мінську, а в прямій суперечності до цих зобов'язань», – сказав він.

Як відомо, П. Порошенко заявив, що Україна залишиться унітарною державою, оскільки 90 % українців це підтримують. Він також допустив, що з цього питання відбудеться референдум. Також П. Порошенко сказав, що єдиною державною мовою в Україні буде українська.

Пункт 11 Комплексу заходів з виконання мінських угод передбачає проведення до кінця року конституційної реформи в Україні з урахуванням «особливостей» деяких районів Донецької та Луганської областей та її узгодження з представниками цих районів (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2015. – 6.04*).

Генштаб поставил условия «Правому сектору». Если ДУК «Правый сектор» войдет в состав ВСУ, то он должен будет пройти всю процедуру, которую проходят военнослужащие. Об этом в эфире 5 канала сказал и. о. руководителя пресс-службы Генерального штаба ВСУ А. Мазепа. Он подчеркнул, что, по официальной позиции Генерального штаба, на территории Украины должны быть только законные вооруженные формирования (<http://korrespondent.net/ukraine/3500087-henshtab-postavyl-uslovyia-pravomu-sektoru>).

«То есть все люди, которые носят оружие, должны принадлежать к одной из силовых структур Украины», – отметил он. По его информации, по состоянию на 6 апреля никакой встречи между руководством Генерального штаба и «Правым сектором» по этому поводу не было. «Поэтому, в каком формате он сможет войти в состав Вооруженных сил, я не могу сказать. Но в любом случае это не будет незаконным вооруженным формированием», – подчеркнул он (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2015. – 6.04*).

«Правый сектор» переходит на контракт с ВСУ.

Бойцы Добровольческого украинского корпуса «Правый сектор» приняли решение вступить на контрактную службу в Вооруженные силы Украины. Об этом сообщил советник Президента, волонтер Ю. Бирюков на

своей странице в Facebook в пятницу, 3 апреля (<http://korrespondent.net/ukraine/3499322-pravyi-sektor-perekhodyt-na-kontrakt-s-vsu-sovetnyk-prezydenta>).

Напомним, бойцы «Правого сектора», воюющие в районе Мариуполя, заявляют, что командование сектора «М» отдало приказ добровольческим подразделениям выйти из Широкино до 27 марта и покинуть зону АТО до 1 апреля. Позже в АТЦ заявили, что ультиматумов о выходе из зоны АТО добровольцам не ставили, а в форме рекомендации им было предложено войти в состав либо Минобороны, либо Нацгвардии (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 3.04).

В. Кличко ще не вирішив, чи піде УДАР на місцеві вибори окремою політсилою.

Після оголошення формули місцевих виборів в УДАРі прийматиметься рішення чи об'єднувати сили з Блоком П. Порошенка, чи йти як окрема політична сила. Про це в ефірі 5 каналу повідомив київський міський голова В. Кличко, передає УНН.

Міський голова зазначив, що УДАР має підтримку, програму, тому ця політична сила повинна реалізовувати очікування людей. «Коли буде відома формула виборів – будуть відкриті списки чи змішана система... Ми (з БПП. – Прим. ред.) однозначно будемо погоджувати кандидатів. Ми схожі по ідеології і будемо дивитися, яким чином ми зможемо об'єднувати наші зусилля, допомагати один одному. Або можливо підемо окремо», – повідомив політик (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 2.04).

7 апреля с утра под Верховной Радой начался митинг. Митингующие, в частности, требуют создания парламентской временной следственной комиссии, которая будет расследовать коррупцию в правительстве.

Собщается также, что к зданию Верховной Рады подтянули новые бронированные КраЗы. Об этом в Twitter сообщил депутат Киевского областного совета А. Аронец (ВО «Свобода»), опубликовав соответствующее фото (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net/ukraine/3500619-k-rade-podtianyuly-bronyrovannye-krazy>). – 2015. – 7.04).

У Києві біля Кабміну під час незапланованого мітингу підпалили шини. Один з учасників акції затриманий. Про це йдеться в повідомленні прес-служби МВС у Києві (<http://ua.112.ua/kyiv/bilya-kabminu-uchasnik-nesankcionovanogo-mitingu-pidpalili-shini-odnogo-z-uchasnikiv-akciyi-zatrimali-214952.html>).

«У рамках незапланованої акції протесту біля стін Кабінету Міністрів невідомі підпалили шини. Для припинення протиправних дій втрутилися

правоохоронці. За підозрою в скоєнні правопорушення міліціонерам вдалося затримати чоловіка, 1983 р. н., якого ідентифікували на записах відеокамер групи документування. Його особа поки не встановлена. Він доставлений до Печерського райуправління для з'ясування обставин події. Двох його спільників розшукують», – ідеться в повідомленні.

На місці працює слідчо-оперативна група. Відомості внесені до ЄРДР Печерського райуправління. Вирішується питання щодо правової кваліфікації правопорушення.

Ситуація біля будівлі Кабінету Міністрів врегульована.

Зазначимо, акцію протесту біля Кабінету Міністрів проводили вкладники «Дельта банку». Раніше вкладники «Дельта банку» перекрили вул. Інститутську з вимогою не ліквідувати банк.

Нагадаємо, за заявою глави НБУ В. Гонтаревої, визнаний неплатоспроможним «Дельта банк» не повернув Національному банку України 4 млрд грн кредиту рефінансування, а загальна сума, що підлягає виплаті вкладникам неплатоспроможного «Дельта банку», становить 16,4 млрд грн (*Сайт телеканалу «112 Україна» (<http://ua.112.ua>). – 2015. – 3.04).*

Активісти пікетували Посольство Грузії з вимогою звільнити політв'язнів. Про це передає кореспондент УНН.

Крім грузинів, в акції взяли участь українці, білоруси, чеченці, казахи та представники інших держав, які зіткнулися з агресією зі сторони Російської Федерації.

Активісти закликали владу Грузії звільнити всіх політичних в'язнів і відмовитися від переслідувань політичних опонентів. Активісти заявили, що теперішня грузинська влада йде на зближення з Кремлем і садить у тюрми героїв Грузії.

Нагадаємо, Генеральна прокуратура України прийняла рішення про відмову в екстрадиції М. Саакашвілі. З таким запитом до ГПУ звернулася Головна прокуратура Міністерства юстиції Грузії. Як відомо, нині М. Саакашвілі працює в Україні. Він є радником Президента П. Порошенка (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 2.04).*

ЕКОНОМІКА

Національний банк України прогнозує, що в 2016 г. інфляція снизится до 13 % с 30 в 2015 г. Соответствующая оценка представлена в инфляционном прогнозе НБУ за март 2015 г.

«Большая часть роста цен произойдет в первом полугодии, поскольку эффекты девальвации прежде отражаются в течение первых двух кварталов, а основное повышение тарифов в сфере ЖКХ состоится в первом полугодии. Сдерживающим фактором для инфляции будет низкий потребительский

спрос и снижение цен на мировых рынках. На фоне исчерпания эффекта девальвации и низших темпов роста тарифов в сфере ЖКХ, а также проведение Национальным банком Украины активной антиинфляционной политики уровень потребительской инфляции на конец 2016 г. снизится до 13 %, базовой инфляции – до 8 %», – сказано в документе.

При этом в НБУ отмечают, что базовая инфляция будет замедляться быстрее общей (которая в значительной степени будет определяться ростом административно регулируемых цен) и на конец 2015 г. составит 25 %, а в 2016 г. снизится до 7–8 %. В основном такое снижение будет обусловлено ослаблением влияния девальвации и подорожания топлива, снижением инфляционных ожиданий, отрицательным разрывом ВВП и стабилизацией мировых цен на зерно и другие сырьевые товары на низком уровне.

Напомним, по словам главы Минфина Н. Ярьсько, инфляция в Украине, которая по итогам 2014 г. составила более 28 % и ускорилась к февралю 2015 г. в годовом выражении до 34,5 %, вернется к однозначным показателям (менее 10 %) уже в 2016 г. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 3.04).

Поступления в местные бюджеты возросли более чем на треть. За январь – март 2015 г. в общий фонд местных бюджетов, без учета трансфертов, поступило 21 млрд грн. Об этом сообщается на сайте Министерства финансов Украины.

Это на 5,5 млрд грн, или на 35,4 %, больше показателя за аналогичный период прошлого года (в сопоставимых условиях и без учета территорий, не подконтрольных украинским властям).

Согласно информации Минфина, от налога на недвижимость за этот период поступило 45,5 млн грн, от акцизного налога – 1,149 млрд грн.

Также сообщается, что на 1 апреля 2015 г. местные бюджеты получили 35,335 млрд грн трансфертов, что составляет 92,9 % плановых ассигнований на этот период.

В рамках изменений в Бюджетный кодекс, действующих с начала 2015 г., в Украине внедряется новая система межбюджетных отношений, в рамках которой правительство дает больший ресурс местным бюджетам, но в то же время увеличивает их ответственность по расходам.

В частности, местные бюджеты получили 10 % налога на прибыль предприятий, 100 % государственной пошлины, 100 % платы за предоставление административных услуг, 80 % экологического налога, акцизный налог, 25 % платы за недра, налог на имущество, единый налог, налог на прибыль коммунальных предприятий, местные сборы, другие налоги.

Ранее «Минфин» сообщал, за январь – февраль 2015 г. в общий фонд местных бюджетов, без учета трансфертов, поступило 12,952 млрд грн, что на 2,548 млрд грн, или на 24,5 %, больше показателя за аналогичный период прошлого года (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 6.04).

В течение января – марта текущего года почти 2,6 тыс. налогоплательщиков решили воспользоваться законодательным механизмом по достижению налогового компромисса. Они подали в органы Государственной фискальной службы более 3,2 тыс. заявлений. Об этом сообщается на официальном сайте ГФС.

В результате достижения налогового компромисса в бюджет уже поступило 261,5 млн грн.

В ведомстве напоминают, что воспользоваться налоговым компромиссом налогоплательщики могут до 16 апреля текущего года включительно.

Получить разъяснения относительно особенностей применения этого механизма можно в контакт-центре ГФС. В январе – марте налогоплательщики уже получили более 900 консультаций по этому вопросу.

Как сообщал «Минфин» ранее, в ГФС ожидают, что введение механизма налогового компромисса для субъектов хозяйствования Украины позволит привлечь в бюджет в 2015 г. до 3 млрд грн.

Напомним, что закон об особенностях уточнения налоговых обязательств по налогу на добавленную стоимость и налогу на прибыль, а также применения механизма налогового компромисса был принят парламентом в конце декабря 2014 г. и вступил в силу 17 января – после подписания документа Президентом страны (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 3.04).

Россия насчитала Украине 130 млн дол. за поставленный на Донбасс газ. Министр энергетики России А. Новак заявил, что «Газпром» уже поставил на Донбасс порядка 400 млн куб. м российского газа. Об этом он сказал журналистам 4 апреля, передает РИА «Новости».

Поставки начались в середине февраля и продолжаются до сих пор. Учитывая, что I квартале Украина покупала российский газ по 329 дол. За 1 тыс. куб. м, этот объем обошелся бы в 130 млн дол.

«Газпром» считает, что эти поставки осуществляются по контракту с «Нефтегазом Украины», и насчитывает Украине долг. В свою очередь, «Нефтегаз» неоднократно заявлял, что не собирается платить «Газпрому» за поставки газа на Донбасс (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 6.04).

Украина с 1 апреля существенно сократила объемы импорта природного газа из Венгрии.

Согласно оперативным данным оператора ГТС Венгрии, если во второй половине марта импорт газа колебался от 5 млн куб. м до 7, то 1 апреля он составил – 1 млн куб. м, 2 апреля – 1,9 млн куб. м, 3–4 апреля – 0,7 млн куб. м (<http://korrespondent.net/business/economics/3500213-ukrayna-v-shest-raz-sokratyla-ympport-haza-yz-venhryy>).

В то же время, согласно оперативным данным оператора ГТС Польши Gaz-System, импорт газа из этой страны с 1 апреля возрос с 0,7–0,8 до 1,1 млн куб. м в сутки.

Импорт газа из Словакии в апреле, по данным оператора ГТС этой страны Eustream, составляет 37,9 млн куб. м газа в сутки, что почти соответствует мартовскому показателю.

Ранее сообщалось, что в середине марта Украина установила рекорд по импорту газа из Венгрии.

Напомним, реверсный маршрут газа в Украину был одним из вариантов помощи Украине от ЕС. 10 января в Украину возобновились поставки природного газа по венгерскому направлению. Возобновление реверса через Венгрию стало возможным благодаря строительству между Венгрией и Словакией дополнительных газовых коммуникаций (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 6.04).

За п'ять місяців Україна поставила в Крим товарів на 500 млн дол.

За інформацією ДФС, за п'ять місяців дії закону про ВЕЗ «Крим» (з 27 вересня 2014 р. і до кінця лютого 2015 р.) на територію анексованого півострова були ввезені товари загальною вартістю 526 млн 339 тис. дол. Про це говорять дані, наведені у відповідях Державної фіскальної служби України на інформаційні запити ZN.UA.

У тому числі у 2014 р. – на суму 430 млн 511 тис. дол., за січень – лютий 2015 р. – на суму 95 млн 828 тис. дол.

Поставки товарів на окуповані території здійснюють більше трьох тисяч суб'єктів підприємницької діяльності, причому в 2015 р. спостерігається різке скорочення їх кількості, що частково зумовлено введенням РФ ввізних мит і посиленням контролю на пунктах пропуску.

Так, у грудні 2014 р., за даними ДФС України, переміщення товарів у Крим здійснювали 1473 СПД, а у січні – лютому їх кількість скоротилася в три рази – до 485.

Найбільшу групу продуктів харчування, поставлених у Крим, становлять м'ясо та субпродукти: за п'ять місяців їх було завезено на 49,4 млн дол.

Серед поставок на окуповані території непродовольчих товарів лідирують електричні машини та обладнання, відео- та аудіоапаратура (на 34,9 млн дол.), паливо мінеральне, нафта, бітумні речовини (30,9 млн дол.), пластмаси та полімерні матеріали (на 21,1 млн дол.) (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2015. – 4.04).

Аудитори не підтвердили звітність «Нафтогазу» за 2012–2013 рр., зазначають ЗМІ.

З оприлюднених «Нафтогазом України» документів випливає, що фактично аудитори не підтвердили фінансову звітність НАК за 2012–2013 рр., коли менеджмент і грошово-ресурсні потоки компанії

контролювала влада В. Януковича. Про це йдеться в матеріалі ZN.UA.

«У зв'язку зі значущістю питань, викладених у параграфах 1–7 вище, ми не мали можливості отримати достатні та належні аудиторські докази, які формували б підставу для висловлення аудиторської думки про консолідований фінансовий стан групи на 31 грудня 2012 р., і консолідовані фінансові результати її діяльності та рух грошових коштів за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 рр.», – ідеться у звіті.

Крім того, аудитори зазначили, що не висловивили думки щодо консолідованого фінансового стану групи на 31 грудня 2012 р. та консолідованих фінансових результатів її діяльності і руху грошових коштів за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 рр.

Також видання зазначає, що фраза зі звіту «не висловлюємо думку» означає тільки одне: аудитори не можуть погодитися з наданими на перевірку фінансовими звітами. Зокрема, у них відсутня інформація щодо істотних моментів, які не дають можливості це зробити. Аудитори розкривають причини, з яких вони не можуть підтвердити звітність, ідеться в матеріалі видання.

Як зазначається, по-перше, немає належної переоцінки основних засобів, а переоцінка станом на 31 грудня 2009 р. не може відображати справедливую вартість основних засобів належним чином для 2012 та 2013 рр.

По-друге, немає оцінки запасів нафти та газу. Видобувні компанії в усьому світі повинні періодично оцінювати свої запаси, але попередній менеджмент не замовляв такої оцінки вчасно.

По-третє, придбання послуг, запасів та основних засобів на суми від 37 млн до 2,169 млрд грн, щодо яких первинні документи було вилучено представниками прокуратури України в межах слідства, що проводиться останньою.

Крім того, у звіті зазначається, що «до складу собівартості реалізації за 2013 р. включені витрати за роботи, виконані підрядниками, та спожиті запаси у сумі 1,082 млрд грн (2012 р. – 1,983 млрд грн).

«У теперішнього керівництва групи не має достатніх доказів, які б підтвердили ці витрати, і група визнає їх за історичною вартістю згідно з даними первинної документації. Щодо цих витрат у 2014 р. були розпочаті кримінальні провадження, і первинна документація була вилучена представниками прокуратури», – пише видання.

По-четверте, непідтверджені суми витрат: придбання основних засобів у сумах 4335 млн грн і 11 097 млн грн; придбання послуг і запасів у сумах 2927 млн грн і 3366 млн грн, що були включені до складу собівартості реалізації та інших операційних витрат.

По-п'яте, немає доказів стосовно повноти відображених доходів від реалізації певним покупцям у консолідованій фінансовій звітності групи, яка додається, щодо операцій продажу нафтопродуктів у сумах 2853 млн грн і 1734 млн грн за роки, які закінчилися 31 грудня 2013-го та 2012-го, відповідно.

По-шосте, втрата контролю над активами НАКу, що розташовані на

території АРК та в Донецькій і Луганській областях: аудитори не мали змоги здійснити перевірку звітності у цих регіонах.

Крім того, в аудиторському звіті наведено вартість активів «Чорноморнафтогазу», яка тільки в частині основних засобів (без належного підтвердження) становить 14,5 млрд грн.

«Таким чином, аудиторам не вдалося отримати достатніх і належних аудиторських доказів, щоб переконатися стосовно сум і характеру наведених вище операцій, а також їх класифікації в консолідованій фінансовій звітності за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 рр.», – пише видання *(Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 4.04).*

Агрохолдинг «Мрия» хочет привлечь около 30 млн дол., чтобы обеспечить свою деятельность в 2015 г. Об этом на пресс-конференции заявил генеральный директор агрохолдинга С. Чернявский.

«Мы ведем активные переговоры с кредиторами, чтобы привлечь около 30 млн дол. на дальнейшие краткосрочные потребности компании... Эти деньги должны обеспечить деятельность компании с июня по декабрь 2015 г.», – заявил он.

По словам С. Чернявского, планируется засеять около 50 тыс. га и принимаем 60 тыс. га озимых. Всего «Мрия» рассчитывает около 110 тыс. га обработать своими силами.

Руководитель компании объяснил, что все работы по посевной сейчас идут с задержкой. «Мы испытываем дефицит оборотных средств, а также у нас ограничена техническая база», – отметил он.

С. Чернявский также рассказал, на каких первоочередных задачах менеджмент должен сейчас сосредоточиться. Кроме вопроса финансирования, приоритетными он считает вопрос стабилизации земельного банка и возврата техники, которую забрали лизингодатели. По его словам, конкуренты сейчас активно работают над тем, чтобы отобрать у «Мрии» незарегистрированные земли. Как ранее сообщала ЭП, старое руководство агрохолдинга «Мрия» до сих пор не передало контроль новому менеджменту над большим количеством активов.

«Сумма долгового портфеля “Мрии” составляет более 1,2 млрд дол. Сумма тех активов, которые сегодня были нам переданы, намного меньше. Эта разница фактически профинансирована средствами кредиторов», – заявил на пресс-конференции финансовый советник комитета держателей еврооблигаций «Мрии» Д. Сальветти.

По его словам, кредиторы будут продолжать совершать юридические действия по возврату других активов. Он также отметил, что семья Гута, владевшая компанией, уже не являются владельцем агрохолдинга *(Finance.ua (http://news.finance.ua). – 2015. – 5.04).*

Міжнародний аеропорт Одеса оприлюднив проект інтер'єру приміщень нового термінального комплексу. Про це йдеться в повідомленні компанії.

Згідно з повідомленням, генеральним проектувальником аерокомплексу є іспанська компанія INECO. Архітектура терміналу одеського аеропорту робить відсилання до морської тематики, адже море це те, що бачать пасажери в ілюмінаторі вже через хвилину після зльоту. Інтер'єр внутрішніх приміщень відповідає «морській» концепції терміналу.

Нагадаємо, що новий термінал буде чотирьохповерховим. Загальна площа нового терміналу, що перевищує 29 тис. кв. м, дасть змогу збільшити нинішню площу аеропорту, яка нині становить 8 тис. кв. м, в 3,5 раза. Після завершення будівництва нового терміналу аеропорту місто отримає сучасний об'єкт інфраструктури, здатний обслужити 3 млн пасажирів (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 3.04*).

Прокуратура Київської області розпочала кримінальне провадження за фактом привласнення керівництвом аеропорту «Бориспіль» понад 7 млн грн шляхом несплати прибутку до бюджету. Про це повідомляє прес-служба прокуратури.

Зокрема, фінансовим планом на 2014 р. було визначено відрахування частини прибутку до держбюджету у розмірі 30 %, однак керівництво аеропорту у звіті про виконання фінансового плану облікувало збитки, в той час як фактично отримало прибуток за підсумками дев'яти місяців 2014 р.

Як наслідок, до бюджету не сплачено понад 7 млн грн прибутку, зазначають у відомстві.

На сьогодні проводиться досудове розслідування за статтею про привласнення чужого майна шляхом зловживання службовим становищем в особливо великих розмірах (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2015. – 3.04*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Девальвація гривні здешевила український експорт, але, поза тим, не стимулює економіку через відсутність імпортозаміщення. Про це заявив на круглому столі в Києві заступник глави Національного банку Д. Сологуб, передає УНІАН.

«Зниження заробітної плати та девальвація національної валюти, на жаль, не стимулюють економіку України в цілому, оскільки не відбувається процес імпортозаміщення», – цитує Д. Сологуба прес-служба Американської

торгової палати.

«Для підвищення конкурентоспроможності експортерів нашої економіці як і раніше необхідні приватні інвестиції, потік яких нині залежить від загроз безпеки, бізнес-клімату та довіри до української держави», – сказав він.

За словами заступника голови НБУ, дефіцит платіжного балансу країни скоротився через девальвацію національної валюти, водночас рахунок капіталу та фінансових операцій скоротився через скорочення прямих інвестицій.

У зв'язку з цим присутній на заході голова українського представництва Європейського банку реконструкції та розвитку Ш. Аджунер закликав інвесторів підтримати економіку України. «Інституційні перетворення в Україні та зроблені зусилля щодо створення прозорої системи управління поки що не перетворилися в інвестиції», – зазначив Ш. Аджунер (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2015. – 3.04).

Антимонопольный комитет рекомендует обосновать цены на проезд в автобусах и маршрутках.

Антимонопольный комитет Украины предоставил Министерству инфраструктуры Украины обязательные для рассмотрения рекомендации с целью недопущения установления необоснованных тарифов на услуги по перевозке пассажиров на автобусных маршрутах общего пользования, сообщила пресс-служба ведомства (<http://korrespondent.net/business/economics/3500293-v-amku-trebuuit-obiasnyt-podorozhanye-proezda-v-avtobusakh-y-marshrutkakh>).

«С целью предотвращения нарушения законодательства о защите экономической конкуренции, постоянно действующая административная коллегия Антимонопольного комитета Украины предоставила Мининфраструктуры Украины обязательные для рассмотрения рекомендации: обеспечить внесение изменений в соответствующие нормативно-правовые акты, которые бы предусматривали механизм определения достоверного объема перевозок пассажиров путем проведения обязательного исследования пассажиропотока на маршруте с целью формирования обоснованного размера тарифа на услуги перевозки пассажиров автомобильным транспортом, в том числе в режиме маршрутного такси», – говорится в сообщении ведомства.

Как отмечают в АМКУ, «согласно ст. 28 Закона Украины “О местном самоуправлении в Украине”, полномочия по установлению в порядке и границах, определенных законодательством, тарифов на транспортные услуги относятся к ведению исполнительных органов сельских, поселковых, городских советов».

По информации АМКУ, расчет тарифов должен осуществляться в соответствии с запланированными на год (на основании фактических) объемами транспортной работы, количества перевезенных пассажиров с использованием экономически обоснованных плановых расходов.

Кроме того, по состоянию на 6 апреля Антимонопольный комитет Украины открыл 77 дел в отношении сети нефтетрейдеров. Из-за роста цен в Украине снизились розничные продажи топлива (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 6.04).

Запасы угля на ТЭС сократились почти на 20 %. Запасы угля на складах украинских теплоэлектростанций с 29 марта по 5 апреля сократились на 19,2 % – до 720,9 тыс. т неделей ранее. Об этом говорится в сообщении госкомпании «Укрэнерго».

Согласно данным компании, из общего объема топлива 253,3 тыс. т приходится на антрацитовые угли, которые в Украине в дефиците. При этом их запасы за неделю возросли на 3,4 %.

Также сообщается, что по состоянию на 5 апреля в работе были 29 угольных энергоблока ТЭС общей мощностью 5769 МВт.

Атомные электростанции работали на нагрузке в 10 875 МВт.

Как сообщал «Минфин» ранее, Украина в очередной раз продлила чрезвычайные меры на энергорынке (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 6.04).

Доходы от приватизации за три месяца составили всего 0,6 % годового плана.

Поступления в государственный бюджет от приватизации по итогам января – марта составили около 103 млн грн, что составляет 0,63 % от установленного на текущий год плана, сообщили в пресс-службе Фонда государственного имущества Украины.

Как отметили в Фонде госимущества, основные поступления от приватизации в размере 100 млн грн были получены в январе от продажи 21,86 % акций Ильичевского судоремонтного завода.

По информации ФГИУ, в январе – марте в бюджет поступило также 250 млн грн от аренды госимущества, что составляет 46 % от установленного на 2015 г. плана.

Отметим, в соответствии с утвержденным на 2015 г. государственным бюджетом, от приватизации планируется получить 17 млрд грн, от аренды – 544 млн грн (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/~/347979>). – 2015. – 6.04).

Украинцы ищут любые возможности вырваться работать за границу.

Желающих платить за трудоустройство столько, что даже туристическая отрасль забросила организацию путешествий и отдыха и превратилась, по сути, на рекрутинговые агентства. «Мы можем предложить больше сотни специальностей. Это слесарь, пекарь, каменщик, мясник на бойне, рабочие в

теплицы», – поделилась Н. Котова, менеджер по туризму.

Меняется и география клиентуры. Жители западных областей давно освоили и Польшу с Чехией, и южную Европу – Италию, Испанию, Португалию. Испания занимает одно из ведущих мест по количеству трудовых мигрантов из Украины. Число наших граждан здесь уже достигает четверти миллиона человек.

Напомним, по состоянию на 1 февраля 2015 г. количество постоянного населения Украины составило 42,7 млн человек, что на 150 тыс. меньше, чем в феврале 2014 г.

По данным НБУ, за последние пять лет украинцы, работающие за границей, перечислили домой свыше 34 млрд дол. (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 4.04).

В Украине подорожает автогражданка. С 1 мая в Украине подорожают полисы обязательного страхования гражданской ответственности водителей. Об этом пишет autonews.

«Моторное страховое бюро Украины уведомило страховые компании, реализующие полисы ОСАГО о необходимости повышения базовых тарифов. Новые цены вступят в силу 1 мая 2015 г.», – говорится в сообщении.

Как отмечается, страховые компании, реализующие полисы автогражданской ответственности перед третьими лицами, поднимут стоимость страховок на 22–25 % в зависимости от базового платежа.

Таким образом, в «идеальном» случае для водителей с безаварийным стажем более четырех лет с автомобилем с объемом двигателя до 1,6 л, зарегистрированным в Киеве, цена полиса ОСАГО составит примерно 900 грн.

«В то же время, несмотря на девальвацию гривни и подорожание ремонта автомобилей, лимиты ответственности остались без изменения и по-прежнему составляют 50 тыс. грн по имуществу и 100 тыс. грн по здоровью», – говорится в сообщении (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 3.04).

Экономика Франции начнет выходить из стагнации в первой половине 2015 г., благодаря низким ценам на нефть и слабому евро, но этого будет недостаточно, чтобы сократить безработицу, сообщило статистическое бюро INSEE.

Бюро повысило прогноз роста второй крупнейшей экономики еврозоны в I квартале до 0,4 % с предыдущей оценки в 0,3 %.

Во II квартале экономика возрастет на 0,3 %, что соответствует надеждам правительства на то, что она расширится по меньшей мере на 1 % в этом году после повышения всего на 0,4 % в каждый из прошедших трех лет.

Почти половина роста в I квартале была обусловлена падением цен на нефть и снижением курса евро, сообщило INSEE.

Корпоративная рентабельность значительно улучшится, но недостаточно для того, чтобы заставить компании больше инвестировать, полагает INSEE. По оценкам бюро, объем корпоративных инвестиций не изменился в I квартале и повысится только на 0,1 % в следующие три месяца.

Безработица также остается слабым местом. INSEE полагает, что уровень безработицы поднимется до 10,2 % в материковой Франции к концу II квартала с 10 % в конце прошлого года. С учетом заморских территорий, безработица достигнет 10,6 % к концу июня (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 4.04).

Казначейство Греции располагает деньгами для выплат по государственным обязательствам. Об этом заявил замминистра финансов Д. Мардас в интервью телеканалу Antenna, пишет «Прайм».

«Основываясь на данных, которые у нас есть, мы можем платить по нашим обязательствам», – сказал Д. Мардас, который отвечает за казначейство и наполнение бюджета. – Как казначейство мы заинтересованы в том, чтобы платить по нашим обязательствам вовремя... Пока все идет хорошо. Всё то, что подлежит оплате и запланировано, будет выполнено».

По словам Д. Мардаса, выводы, которые делают за рубежом о состоянии греческой экономики, основываются «на предположениях и исследованиях, отличных от тех, которые использует греческая сторона». По его словам, казначейство знает точные данные.

«Кроме того, ведутся переговоры, и мы стремимся обеспечить ликвидность на неограниченный срок», – добавил Д. Мардас.

Афины должны 9 апреля выплатить 450 млн евро МВФ. Однако накануне агентство Рейтер сообщило со ссылкой на анонимный источник в еврозоне, что у Греции 9 апреля закончатся деньги, и она во время телеконференции рабочей группы Еврогруппы потребовала выдать ей новый кредит, прежде чем будет достигнуто соглашение о реформах, однако просьба была отклонена.

Министерство финансов Греции резко отреагировало на публикацию Рейтер. «Министерство финансов Греции категорически опровергает анонимную публикацию агентства Рейтер о темах, которые якобы обсуждались во время рабочей группы Еврогруппы 1 апреля. Такие публикации подрывают европейские институты», – говорится в пресс-релизе министерства, поступившем в РИА «Новости».

Ранее официальный представитель правительства Греции также заявил, что нет никаких сомнений в том, что выплата будет произведена в срок.

Стоит отметить, что долги Греции влияют на курс евро на мировом валютном рынке. В частности, во вторник курс евро к доллару демонстрировал отрицательную динамику из-за заявлений премьер-министра Греции А. Ципраса о реструктуризации долгов (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 3.04).

В Греции могут параллельно с евро ввести национальную валюту. Предполагается, что такой план будет реализован в том случае, если Афины не смогут договориться с Европой о программе финансовой поддержки, сообщает Lb.ua со ссылкой на The Telegraph.

По данным издания, если Афины не смогут договориться с Европой о программе финансовой поддержки, это вынудит власти вернуться к драхме, которую вывели из оборота в 2001 г. после вступления в еврозону. Именно в драмах предполагается выплачивать пенсии и зарплаты грекам.

«Мы – левое правительство. Если нам придется выбирать: объявить дефолт по долгам перед МВФ или объявить дефолт по обязательствам перед собственным народом, то наш выбор очевиден», – отметил источник издания.

В Афинах считают, что европейские кредиторы до сих пор не поняли, что политический ландшафт в Греции сильно изменился с момента избрания «Сиризы» в январе, и что они должны будут сделать реальные уступки, если они хотят предотвратить раскол валютного союза, отмечает издание. Вместе с тем в «Сиризе» надеются на то, что канцлер Германии А. Меркель сможет помочь Греции в выходе из кризиса (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>).* – 2015. – 4.04).